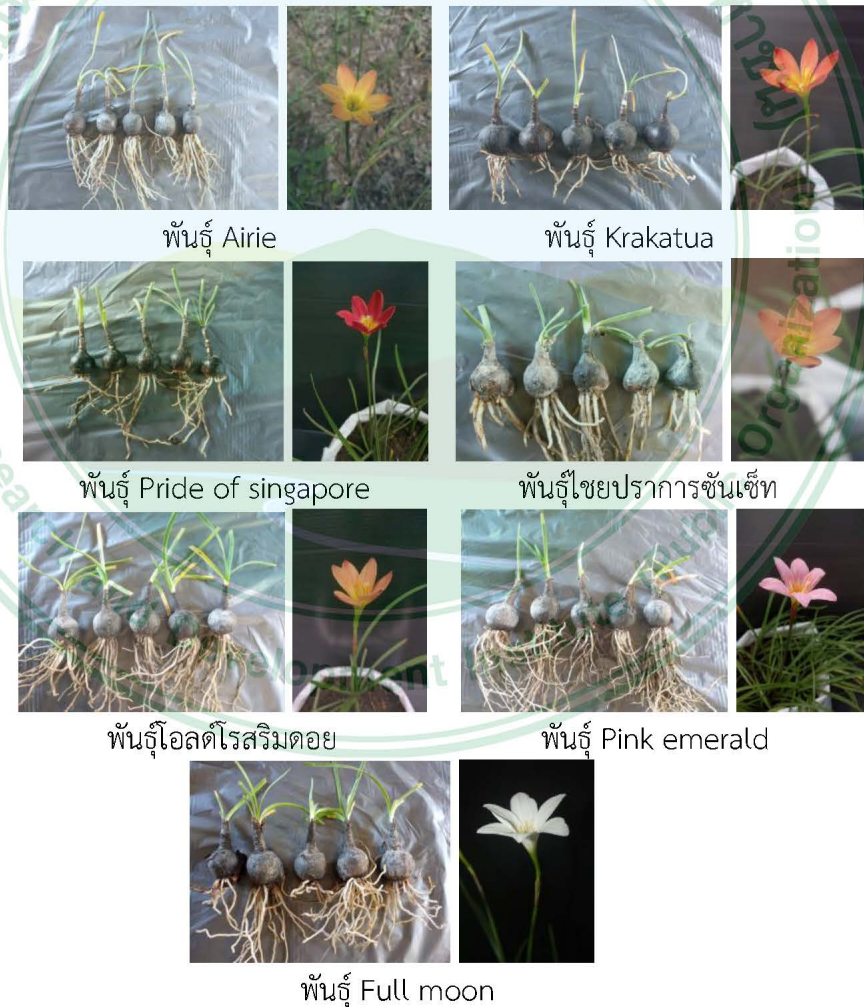


บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 การทดลองที่ 1 การศึกษาวิธีการขยายพันธุ์บัวดินสำหรับเพิ่มปริมาณหัวพันธุ์

เตรียมหัวพันธุ์บัวดิน จำนวน 7 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Airie, Krakatua, Pride of singapore, ไชยปราการชั้นเข้ท, โอลด์โรสริมตอย, Pink emerald และ Full moon (ภาพที่ 4.1) ทำการผ่าหัวพันธุ์ตามกรรมวิธีทดลอง โดยจะต้องมีส่วนฐานหัวที่มีรากหรือปุ่มรากติดมาทุกชิ้น จากนั้นนำไปแช่น้ำยากันเชื้อราผึ่งให้แห้ง และนำไปชำในวัสดุปลูกในตะกร้าพลาสติกรักษาความชื้นให้สม่ำเสมอ เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2561 ย้ายปลูก 29 มกราคม 2562 เมื่อมีการแตกใบ ลงในกระถางขนาด 6 นิ้ว ใช้วัสดุปลูก (พีทมอส เพอร์ไลต์ เวอร์มิคูไลต์ และแกลบดำ ในอัตราส่วน 2:1:1:2) ปลูกในสภาพโรงเรือน รดน้ำทุกๆ 2 วัน และให้ปุ๋ยสูตร AB อัตราส่วน 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) ตลอด 9 เดือน



ภาพที่ 4.1 หัวพันธุ์บัวดินที่ใช้ในการศึกษาวิธีการขยายพันธุ์บัวดินสำหรับเพิ่มปริมาณหัวพันธุ์ จำนวน 7 พันธุ์



ภาพที่ 4.2 ลักษณะการผ่าหัวของบาวดินตามกรรมวิธีต่างๆ

4.1.1 คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกของบาวดิน จำนวน 7 พันธุ์

1. บาวดินพันธุ์ Airie

- น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูกของบาวดินพันธุ์ Airie พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 6.93 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (3.44 กรัม) กรรมวิธีผ่า 4 ชิ้นต่อหัว (1.76 กรัม) และกรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว (1.22 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.1)

- จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก พบว่า บาวดินพันธุ์ Airie กรรมวิธีไม่ผ่าหัวมีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ชำถึงงอกเร็วที่สุด คือ 6.22 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (16.77 วัน) ขณะที่กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (33.06 วัน) และกรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว มีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ชำถึงงอกช้าที่สุด คือ 36.04 วัน (ตารางที่ 4.1)

- ความยาวราก พบว่า บาวดินพันธุ์ Airie กรรมวิธีผ่าหัว 6 และ 4 ชิ้นต่อหัว มีความยาวรากมากที่สุด คือ 4.99 และ 4.67 ซม. ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้น (3.53 ซม.) และกรรมวิธีไม่ผ่าหัว มีความยาวรากน้อยที่สุด คือ 3.38 ซม. ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.1)

- เปอร์เซ็นต์การงอก พบว่า บาวดินพันธุ์ Airie กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (97.22 เปอร์เซ็นต์) กรรมวิธีผ่า 2 ชิ้นต่อหัว (94.44 เปอร์เซ็นต์) และกรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว (57.40 เปอร์เซ็นต์) (ตารางที่ 4.1)



ภาพที่ 4.3 การชำหัวพันธุ์บาวดินลงตระกร้า และปลูกลงกระถาง 6 นิ้ว

ตารางที่ 4.1 น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูก จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก ความยาวราก และเปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ Airie

กรรมวิธี	น้ำหนักสดเฉลี่ย ของชิ้น ส่วนที่ผ่าก่อนปลูก (กรัม)	จำนวนวันตั้งแต่ ชำถึงงอก (วัน)	ความยาว ราก (ซม.)	เปอร์เซ็นต์ การงอก (%)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	6.93a ^{1/}	6.22a	3.38b	100.00
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	3.44b	16.77b	3.53b	94.44
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	1.76c	33.06c	4.67a	97.22
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	1.22d	36.04c	4.99a	57.40
LSD _{0.05}	0.34	9.68	0.42	-
C.V. %	10.65	43.78	10.58	-

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัณฐานแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

2. บัวดินพันธุ์ Krakatua

- น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูกของบัวดินพันธุ์ Krakatua พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 12.23 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (5.83 กรัม) กรรมวิธีผ่า 4 ชิ้นต่อหัว (2.75 กรัม) และกรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว (2.01 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.2)

- จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีบัวดินพันธุ์ Krakatua ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ในส่วนของจำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก (ตารางที่ 4.2)

- ความยาวราก พบว่า บัวดินพันธุ์ Krakatua กรรมวิธีผ่าหัว 4 และ 6 ชิ้นต่อหัว มีความยาวรากมากที่สุด คือ 5.28 และ 4.34 ซม. ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้น (3.76 ซม.) และกรรมวิธีไม่ผ่าหัว มีความยาวรากน้อยที่สุด คือ 3.58 ซม. ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.2)

- เปอร์เซ็นต์การงอก พบว่า บัวดินพันธุ์ Krakatua กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (69.44 เปอร์เซ็นต์) และกรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว (62.90 เปอร์เซ็นต์) (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูก จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก ความยาวราก และเปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ Krakatua

กรรมวิธี	น้ำหนักสดเฉลี่ย ของชิ้น ส่วนที่ผ่าก่อนปลูก (กรัม)	จำนวนวันตั้งแต่ ชำถึงงอก (วัน)	ความยาว ราก (ซม.)	เปอร์เซ็นต์ การงอก (%)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	12.23a ^{1/}	26.88	3.58c	100.00
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	5.83b	26.33	3.76c	100.00
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	2.75c	34.33	5.28a	69.44
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	2.01c	29.56	4.34b	62.96
LSD _{0.05}	0.74	ns	0.46	-
C.V. %	13.59	29.51	11.31	-

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัณฐานแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

3. บัวดินพันธุ์ Pride of singapore

- น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูกของบัวดินพันธุ์ Pride of singapore พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 8.30 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (4.09 กรัม) กรรมวิธีผ่า 4 ชิ้นต่อหัว (2.45 กรัม) และกรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว (2.01 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.3)

- จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก พบว่า บัวดินพันธุ์ Pride of singapore กรรมวิธีไม่ผ่าหัวมีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ชำถึงงอกเร็วที่สุด คือ 8.33 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (10.94 วัน) กรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว (18.44 วัน) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (22.14 วัน) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.3)

- ความยาวราก พบว่า บัวดินพันธุ์ Pride of singapore กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีความยาวรากมากที่สุด คือ 4.51 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้น (4.22 ซม.) กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้น (3.82 ซม.) และ กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (3.55 ซม.) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.3)

- เปอร์เซ็นต์การงอก พบว่า บัวดินพันธุ์ Pride of singapore กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (94.44 เปอร์เซ็นต์) กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (69.44 เปอร์เซ็นต์) และกรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว (22.22 เปอร์เซ็นต์) (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูก จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก ความยาวราก และเปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ Pride of singapore

กรรมวิธี	น้ำหนักสดเฉลี่ย ของชิ้น ส่วนที่ผ่าก่อนปลูก (กรัม)	จำนวนวันตั้งแต่ ชำถึงงอก (วัน)	ความยาว ราก (ซม.)	เปอร์เซ็นต์ การงอก (%)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	8.30a ^{1/}	8.33a	3.55c	100.00
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	4.09b	10.94a	4.51a	94.44
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	2.45c	22.14b	3.82bc	69.44
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	2.01c	18.44b	4.22ab	22.22
LSD _{0.05}	0.97	4.97	0.59	-
C.V. %	24.25	34.64	15.28	-

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัณฐานแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

4. บัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเชื้อ

- น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูกของบัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเชื้อ พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.06 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (1.51 กรัม) กรรมวิธีผ่า 4 ชิ้นต่อหัว (0.81 กรัม) และกรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว (0.50 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.4)

- จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก พบว่า บัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเชื้อ กรรมวิธีไม่ผ่าหัวมีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ชำถึงงอกเร็วที่สุด คือ 4.00 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (7.00 วัน) กรรมวิธีผ่า 4 ชิ้นต่อหัว (12.88 วัน) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (20.70 วัน) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.4)

- ความยาวราก พบว่า บัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเชื้อ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว มีความยาวรากมากที่สุด คือ 4.07 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้น (3.95 ซม.) กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้น (3.67 ซม.) และ กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (3.56 ซม.) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.4)

- เปอร์เซ็นต์การงอก พบว่า บัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเชื้อ กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (83.33 เปอร์เซ็นต์) กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (61.11 เปอร์เซ็นต์) และกรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว (50.00 เปอร์เซ็นต์) (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูก จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก ความยาวราก และเปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ไฮยปรากการชันเซ็ท

กรรมวิธี	น้ำหนักสดเฉลี่ย ของชิ้น ส่วนที่ผ่าก่อนปลูก (กรัม)	จำนวนวันตั้งแต่ ชำถึงงอก (วัน)	ความยาว ราก (ซม.)	เปอร์เซ็นต์ การงอก (%)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	3.06a ^{1/}	4.00a	3.56b	100.00
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	1.51b	7.00a	3.67b	83.33
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	0.81c	12.88b	4.07a	61.11
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	0.50d	20.70c	3.95ab	50.00
LSD _{0.05}	0.15	5.17	0.38	-
C.V. %	10.63	48.38	10.60	-

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัณฐานแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

5. บัวดินพันธุ์โอล์ดโรสริมดอย

- น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูกของบัวดินพันธุ์โอล์ดโรสริมดอย พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 7.96 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (4.10 กรัม) กรรมวิธีผ่า 4 ชิ้นต่อหัว (2.14 กรัม) และกรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว (1.37 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.5)

- จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอกและความยาวราก พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีบัวดินพันธุ์โอล์ดโรสริมดอย ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ในส่วนของจำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอกและความยาวรากของบัวดิน (ตารางที่ 4.5)

- เปอร์เซ็นต์การงอก พบว่า บัวดินพันธุ์ไฮยปรากการชันเซ็ท กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (33.33 เปอร์เซ็นต์) และกรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว (24.07 เปอร์เซ็นต์) (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูก จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก ความยาวราก และเปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์โอลด์โรสริมดอย

กรรมวิธี	น้ำหนักสดเฉลี่ย ของชิ้น ส่วนที่ผ่าก่อนปลูก (กรัม)	จำนวนวันตั้งแต่ ชำถึงงอก (วัน)	ความยาว ราก (ซม.)	เปอร์เซ็นต์ การงอก (%)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	7.96a ^{1/}	25.33	3.42	100.00
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	4.10b	16.77	3.22	100.00
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	2.14c	13.44	3.63	33.33
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	1.37d	29.00	4.33	24.07
LSD _{0.05}	0.41	ns	ns	-
C.V. %	11.13	81.69	34.37	-

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

6. บัวดินพันธุ์ Pink emerald

- น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูกของบัวดินพันธุ์ Pink emerald พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 10.00 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (4.87 กรัม) กรรมวิธีผ่า 4 ชิ้นต่อหัว (2.33 กรัม) และกรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว (1.51 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.6)

- จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก พบว่า บัวดินพันธุ์ Pink emerald กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ชำถึงงอกเร็วที่สุด คือ 18.00 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (37.11 วัน) กรรมวิธีผ่า 4 ชิ้นต่อหัว (48.47 วัน) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (56.62 วัน) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.6)

- ความยาวราก พบว่า บัวดินพันธุ์ Pink emerald กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีความยาวรากมากที่สุด คือ 4.77 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้น (4.42 ซม.) กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้น (4.32 ซม.) และ กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (3.40 ซม.) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.6)

- เปอร์เซ็นต์การงอก พบว่า บัวดินพันธุ์ Pink emerald กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (94.44 เปอร์เซ็นต์) กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (86.11 เปอร์เซ็นต์) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (50.00 เปอร์เซ็นต์) (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูก จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก ความยาวราก และเปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ Pink emerald

กรรมวิธี	น้ำหนักสดเฉลี่ย ของชิ้น ส่วนที่ผ่าก่อนปลูก (กรัม)	จำนวนวันตั้งแต่ ชำถึงงอก (วัน)	ความยาว ราก (ซม.)	เปอร์เซ็นต์ การงอก (%)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	10.00a ^{1/}	37.11b	3.40b	100.00
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	4.87b	18.00a	4.77a	94.44
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	2.33c	48.47bc	4.42a	86.11
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	1.51d	56.62c	4.32a	50.00
LSD _{0.05}	0.25	15.10	0.53	-
C.V. %	5.75	39.26	13.28	-

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

7. บัวดินพันธุ์ Full moon

- น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูกของบัวดินพันธุ์ Full moon พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 12.56 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (6.29 กรัม) กรรมวิธีผ่า 4 ชิ้นต่อหัว (3.35 กรัม) และกรรมวิธีผ่า 6 ชิ้นต่อหัว (2.16 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.7)

- จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก พบว่า บัวดินพันธุ์ Full moon กรรมวิธีไม่ผ่าหัว มีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ชำถึงงอกเร็วที่สุด คือ 6.33 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (22.44 วัน) กรรมวิธีผ่า 4 ชิ้นต่อหัว (33.40 วัน) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (42.25 วัน) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.7)

- ความยาวราก พบว่า บัวดินพันธุ์ Full moon กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว มีความยาวรากมากที่สุด คือ 3.33 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้น (2.89 ซม.) กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (2.53 ซม.) และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้น (2.13 ซม.) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.7)

- เปอร์เซ็นต์การงอก พบว่า บัวดินพันธุ์ Full moon กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (83.33 เปอร์เซ็นต์) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (53.70 เปอร์เซ็นต์) (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 น้ำหนักสดเฉลี่ยของชิ้นส่วนที่ผ่าก่อนปลูก จำนวนวันตั้งแต่ชำถึงงอก ความยาวราก และเปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ Full moon

กรรมวิธี	น้ำหนักสดเฉลี่ย ของชิ้น ส่วนที่ผ่าก่อนปลูก (กรัม)	จำนวนวันตั้งแต่ ชำถึงงอก (วัน)	ความยาว ราก (ซม.)	เปอร์เซ็นต์ การงอก (%)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	12.56a ^{1/}	6.33a	2.53c	100.00
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	6.29b	22.44b	2.13d	100.00
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	3.35c	33.40c	3.33a	83.33
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	2.16d	42.25d	2.89b	53.70
LSD _{0.05}	0.58	5.63	0.53	-
C.V. %	10.07	22.48	13.28	-

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

4.1.2 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดิน จำนวน 7 พันธุ์

1. บัวดินพันธุ์ Airie

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ Airie ในช่วงสัปดาห์ที่ 4 หลังปลูก พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว มีความสูงต้นมากที่สุด คือ 8.61 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว และผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว เท่ากับ 7.16, 6.44 และ 4.00 ซม. ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในช่วง 8-36 สัปดาห์หลังปลูก พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองความสูงต้นของบัวดินไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.8)

- จำนวนใบต่อต้น ในช่วงสัปดาห์ที่ 4-12 หลังปลูก พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 6, 4 และ 2 ชิ้นต่อหัว มีจำนวนใบต่อต้นมากกว่ากรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในช่วงสัปดาห์ที่ 16-28 สัปดาห์หลังปลูก พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองจำนวนใบต่อต้นของบัวดินไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับช่วงสัปดาห์ที่ 32 หลังปลูก พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีจำนวนใบมากที่สุด คือ 12.77 ใบ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (11.66 ใบ) กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (8.77 ใบ) และกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) (8.55 ใบ) ตามลำดับ และในช่วง 36 สัปดาห์หลังปลูก พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองจำนวนใบของบัวดินไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.8 การเจริญเติบโตด้านความสูงต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์ Airie หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

กรรมวิธี	ความสูงต้น (ซม.) ของบัวดินพันธุ์ Airie								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	7.16ab ^{2/}	12.55	21.44	21.22	18.00	21.11	22.22	23.00	19.00
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	4.00b	12.66	21.88	18.55	19.44	22.22	24.11	25.11	23.60
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	6.44ab	11.50	22.44	20.44	18.88	24.00	24.77	27.44	22.00
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	8.61a	12.83	22.33	21.55	16.22	24.44	25.55	25.66	24.00
LSD _{0.05}	3.73	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns
C.V. %	59.30	18.70	22.88	14.78	21.59	12.72	13.53	14.20	16.17

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.9 การเจริญเติบโตด้านจำนวนใบต่อต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์ Airie หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

กรรมวิธี	จำนวนใบ (ใบ) ของบัวดินพันธุ์ Airie								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	1.66b ^{2/}	3.55b	5.55b	6.77	6.22	7.33	8.11	8.55b	7.20
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	2.88b	9.55a	9.00a	9.22	8.00	9.22	9.44	12.77a	12.20
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	4.22ab	9.22a	9.22a	8.88	8.44	10.88	6.33	11.66ab	9.40
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	6.44a	7.55a	10.33a	8.77	7.88	8.22	6.77	8.77b	4.80
LSD _{0.05}	2.90	2.70	3.20	ns	ns	ns	ns	3.17	ns
C.V. %	79.47	37.72	39.10	40.92	36.35	41.68	43.42	31.63	47.77

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

2. บัวดินพันธุ์ Krakatua

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ Krakatua ในช่วงสัปดาห์ที่ 4-8 และ 20-24 หลังปลูก พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองความสูงต้นของบัวดินไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในช่วงสัปดาห์ที่ 28-36 หลังปลูก พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่าในสัปดาห์ที่ 36 หลังปลูก กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว มีความสูงต้นมากที่สุดคือ 26.80 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชั้นต่อหัว กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว และกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) เท่ากับ 26.20, 24.60 และ 21.40 ซม. ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10)

- จำนวนใบต่อต้น ในช่วงสัปดาห์ที่ 4-36 หลังปลูก พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่าในสัปดาห์ที่ 36 หลังปลูก กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว มีจำนวนใบต่อต้นมากที่สุด คือ 25.00 ใบ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชั้นต่อหัว เท่ากับ 19.00, 16.20 และ 10.60 ใบ ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.11)

3. บัวดินพันธุ์ Pride of singapore

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ Pride of singapore ในช่วงสัปดาห์ที่ 4-12 หลังปลูก พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองความสูงต้นของบัวดินไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในช่วงสัปดาห์ที่ 16-28 หลังปลูก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว มีความสูงต้นมากที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับในช่วงสัปดาห์ที่ 32 และ 36 หลังปลูก พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองความสูงต้นของบัวดินไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.12)

- จำนวนใบต่อต้น สัปดาห์ที่ 4 หลังปลูก พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองจำนวนใบต่อต้นของบัวดินไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในช่วงสัปดาห์ที่ 8-36 พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่าในสัปดาห์ที่ 36 หลังปลูก กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนใบต่อต้นมากที่สุด คือ 16.75 ใบ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชั้นต่อหัว เท่ากับ 10.20, 7.00 และ 3.75 ใบ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.10 การเจริญเติบโตด้านความสูงต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์ Krakatua หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

กรรมวิธี	ความสูงต้น (ซม.) ของบัวดินพันธุ์ Krakatua								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	8.72	15.33	22.44ab ^{2/}	20.55a	20.66	22.88	27.11b	26.22b	21.40b
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	8.27	14.88	24.11a	21.22a	20.11	24.77	30.66a	31.11a	24.60ab
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	9.77	14.16	22.66ab	18.66ab	20.22	25.22	31.55a	31.66a	26.80a
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	9.05	16.50	20.33b	17.88b	19.22	24.33	30.55a	32.44a	26.20a
LSD _{0.05}	ns	ns	2.87	2.64	ns	ns	1.93	2.54	3.31
C.V. %	32.00	14.55	13.38	14.06	8.73	9.76	6.71	8.73	10.00

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.11 การเจริญเติบโตด้านจำนวนใบต่อต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์ Krakatua หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

กรรมวิธี	จำนวนใบ (ใบ) ของบัวดินพันธุ์ Krakatua								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	4.11b ^{2/}	7.22b	9.00c	9.55b	10.88c	14.33c	14.33c	15.33b	16.20b
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	13.22a	22.66a	24.22a	21.33a	18.88a	30.22a	30.66a	29.88a	25.00a
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	14.00a	18.11a	19.77ab	21.11a	14.55bc	21.55b	25.55b	26.55a	19.00b
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	13.55a	12.33b	18.33b	17.77a	15.88ab	20.11bc	18.11c	18.44b	10.60c
LSD _{0.05}	5.28	5.24	5.82	5.55	4.24	6.02	4.79	6.16	5.23
C.V. %	49.08	36.21	34.01	33.19	29.35	29.12	22.54	28.47	22.06

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.12 การเจริญเติบโตด้านความสูงต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์ Pride of singapore หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

กรรมวิธี	ความสูงต้น (ซม.) ของบัวดินพันธุ์ Pride of singapore								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	8.00	13.55	21.38	18.88a ^{2/}	18.33a	19.11a	21.44a	20.00	20.75
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	8.77	11.94	20.38	17.44a	17.33ab	19.11a	22.22a	20.55	18.20
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	6.83	13.66	20.55	13.44b	15.11b	15.25b	17.88b	18.88	15.70
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	4.72	10.61	17.66	13.11b	14.66b	16.55ab	15.77b	16.00	20.50
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	3.22	2.73	2.76	2.69	ns	ns
C.V. %	52.77	21.23	16.07	21.34	17.38	16.46	14.52	20.90	22.00

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.13 การเจริญเติบโตด้านจำนวนใบต่อต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์ Pride of singapore หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

กรรมวิธี	จำนวนใบ (ใบ) ของบัวดินพันธุ์ Pride of singapore								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	4.11	6.55bc ^{2/}	12.11a	13.77a	13.77a	13.66a	14.88a	10.22ab	16.75a
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	7.11	15.22a	14.55a	14.22a	10.88ab	12.44a	15.66a	13.22a	10.20b
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	5.22	9.00b	9.66ab	5.88b	7.00bc	6.55b	6.11b	7.77bc	7.00bc
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	2.77	5.44c	6.22b	5.44b	6.22c	4.88b	4.11b	4.55c	3.75c
LSD _{0.05}	ns	3.44	4.97	4.17	4.10	3.59	3.20	3.53	4.50
C.V. %	74.38	39.62	48.75	44.19	45.18	39.82	32.75	41.22	35.62

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

4. บัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเซ็ท

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเซ็ท ในช่วงสัปดาห์ที่ 4-8 หลังปลูก พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัวมีความสูงต้นมากที่สุด (13.77, 16.16 ซม.) สำหรับช่วงสัปดาห์ที่ 12-24 หลังปลูก พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองความสูงต้นของ บัวดินไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และช่วงสัปดาห์ที่ 36 หลังปลูก พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว มีความสูงต้นมากที่สุด เท่ากับ 24.20 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว กรรมวิธีผ่าหัว 6 ขึ้นต่อหัว และกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) เท่ากับ 21.60, 20.40 และ 17.00 ซม. ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.14)

- จำนวนใบต่อต้น ในช่วง 4-36 สัปดาห์หลังปลูก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยในช่วงสัปดาห์ที่ 36 หลังปลูก พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว มีจำนวน ใบต่อต้นมากที่สุด คือ 15.80 ใบ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว กรรมวิธีผ่าหัว 6 ขึ้นต่อ หัว และกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) เท่ากับ 13.40, 8.40 และ 6.00 ใบ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.15)

5. บัวดินพันธุ์โอลด์โรสริมดอย

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์โอลด์โรสริมดอย ในช่วงสัปดาห์ที่ 4-12, 20-24 และ 32 หลังปลูก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว มีความ สูงต้นมากที่สุด (31.33 ซม.) แต่ในช่วงสัปดาห์ที่ 32 หลังปลูก พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว มี ความสูงต้นมากที่สุด คือ 30.66 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว กรรมวิธีผ่าหัว 6 ขึ้น ต่อหัว และกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) เท่ากับ 30.11, 28.44 และ 27.11 ซม. ตามลำดับ ซึ่งมื ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่สัปดาห์ที่ 16 และ 36 หลังปลูก พบว่า ในแต่ละ กรรมวิธีทดลองความสูงต้นของบัวดินไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.16)

- จำนวนใบต่อต้น ในช่วง 4-36 สัปดาห์หลังปลูก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ โดยในช่วงสัปดาห์ที่ 36 หลังปลูก พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว มีจำนวน ใบต่อต้นมากที่สุด คือ 16.20 ใบ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุด ควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ขึ้นต่อหัว เท่ากับ 15.00, 14.20 และ 7.60 ใบ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.14 การเจริญเติบโตด้านความสูงต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเซ็ท หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

กรรมวิธี	ความสูงต้น (ซม.) ของบัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเซ็ท								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	13.77a ^{2/}	16.16a	19.22	18.22	15.11	16.66	17.77b	17.33b	17.00c
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	9.27b	12.77b	16.77	16.55	14.44	18.66	23.66a	21.88a	21.60ab
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	7.94bc	13.00b	17.44	16.44	16.00	17.77	22.77a	22.11a	24.20a
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	5.50c	9.94c	15.33	14.88	16.55	18.22	23.66a	21.66a	20.40b
LSD _{0.05}	2.83	2.01	ns	ns	ns	ns	2.23	2.94	2.94
C.V. %	32.41	16.17	18.60	14.70	11.35	12.02	10.59	14.80	10.56

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.15 การเจริญเติบโตด้านจำนวนใบต่อต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเซ็ท หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

กรรมวิธี	จำนวนใบ (ใบ) ของบัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเซ็ท								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	3.22b ^{2/}	5.44b	5.66b	5.55b	5.55b	6.22b	9.00c	7.33b	6.00b
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	7.22a	12.11a	12.77a	11.44a	12.44a	15.11a	17.11a	17.11a	15.80a
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	8.55a	11.00a	13.44a	11.88a	11.77a	17.11a	15.44ab	14.00a	13.40a
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	8.44a	9.44a	10.00ab	10.33a	10.77a	13.11a	12.66bc	9.66b	8.40b
LSD _{0.05}	3.71	3.27	4.59	4.75	4.20	5.30	4.26	4.19	4.48
C.V. %	56.42	35.95	45.73	50.46	43.89	42.90	32.76	36.33	30.70

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.16 การเจริญเติบโตด้านความสูงต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์โอลด์โรสริมดอย หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

กรรมวิธี	ความสูงต้น (ซม.) ของบัวดินพันธุ์โอลด์โรสริมดอย								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	3.16b ^{2/}	8.22b	16.55b	18.22	20.77a	23.77b	29.33	27.11b	24.50
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	1.55b	12.00a	19.33ab	18.66	20.22ab	25.55b	30.11	30.66a	27.60
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	7.77a	13.33a	22.44a	20.66	21.11a	28.00a	31.33	30.11a	26.20
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	6.61a	13.11a	18.22b	17.11	18.22b	23.33b	28.77	28.44b	23.74
LSD _{0.05}	2.85	3.50	3.83	ns	2.01	2.38	ns	1.64	ns
C.V. %	62.15	31.25	20.86	15.11	10.47	9.88	6.86	5.89	11.73

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.17 การเจริญเติบโตด้านจำนวนใบต่อต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์โอลด์โรสริมดอย หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

กรรมวิธี	จำนวนใบ (ใบ) ของบัวดินพันธุ์โอลด์โรสริมดอย								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	1.55c ^{2/}	3.00c	6.33b	9.22c	8.44b	11.22c	13.55c	11.33c	14.20a
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	2.11c	10.11ab	17.44a	21.33a	16.55a	24.44a	26.44a	22.55a	16.20a
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	10.66a	13.11a	17.22a	17.00ab	12.55ab	17.44b	20.66b	17.77b	15.00a
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	5.66b	8.55b	12.88a	12.33bc	9.00b	11.77bc	11.22c	10.88c	7.60b
LSD _{0.05}	3.47	3.92	6.31	7.31	5.23	6.01	4.08	3.84	4.58
C.V. %	72.38	47.07	48.79	50.91	46.88	38.64	23.65	25.59	28.79

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

6. บัวดินพันธุ์ Pink emerald

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ Pink emerald ในช่วงสัปดาห์ที่ 4-8, 16 และ 24-32 หลังปลูก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่าสัปดาห์ที่ 32 หลังปลูก กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีความสูงต้นมากที่สุด คือ 29.66 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว เท่ากับ 28.33, 26.55 และ 22.88 ซม. ตามลำดับ ขณะที่ช่วงสัปดาห์ที่ 36 หลังปลูก พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองความสูงต้นของบัวดินไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.18)

- จำนวนใบต่อต้น ในช่วง 8 สัปดาห์หลังปลูก พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองความสูงต้นของบัวดินไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในช่วงสัปดาห์ที่ 12-36 หลังปลูก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่าสัปดาห์ที่ 36 หลังปลูก กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีจำนวนใบมากที่สุด คือ 12.20 ใบ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว เท่ากับ 8.40, 7.00 และ 6.40 ใบ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.19)

7. บัวดินพันธุ์ Full moon

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ Full moon ในช่วงสัปดาห์ที่ 4 และ 28 หลังปลูก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสัปดาห์ที่ 28 หลังปลูก พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีความสูงต้นมากที่สุด คือ 22.77 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว เท่ากับ 21.66, 20.11 และ 17.44 ซม. ตามลำดับ และในช่วงสัปดาห์ที่ 8-24 และ 32-36 หลังปลูก พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองความสูงต้นของบัวดินไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.20)

- จำนวนใบต่อต้น ในช่วงสัปดาห์ที่ 4-36 หลังปลูก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสัปดาห์ที่ 36 หลังปลูก พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีจำนวนใบต่อต้นมากที่สุด คือ 17.20 ใบ รองลงมาคือ กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว เท่ากับ 14.80, 11.40 และ 6.60 ใบ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.18 การเจริญเติบโตด้านความสูงต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์ Pink emerald หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

กรรมวิธี	ความสูงต้น (ซม.) ของบัวดินพันธุ์ Pink emerald								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	5.77ab ^{2/}	11.33ab	20.88	19.44a	21.50	22.66b	25.44b	26.55a	20.80
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	2.72b	8.05b	18.33	15.00b	21.88	23.77b	27.66ab	29.66a	25.80
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	3.88b	9.61b	21.00	18.77a	20.33	22.22b	22.00c	22.88b	25.00
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	7.66a	14.00a	22.72	20.66a	22.33	26.22a	28.66a	28.33a	21.60
LSD _{0.05}	3.77	3.63	ns	3.67	ns	2.23	2.61	3.25	ns
C.V. %	78.32	35.24	28.97	20.70	9.40	9.79	10.52	12.61	17.79

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.19 การเจริญเติบโตด้านจำนวนใบต่อต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์ Pink emerald หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

กรรมวิธี	จำนวนใบ (ใบ) ของบัวดินพันธุ์ Pink emerald								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	1.55bc ^{2/}	3.11	4.88b	7.77b	9.22b	10.55b	11.66b	9.88bc	7.00b
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	1.00c	4.66	8.44a	13.66a	14.33a	17.30a	19.00a	17.44a	12.20a
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	3.00ab	5.11	10.22a	8.44b	7.88b	9.33b	6.22c	6.33c	8.40ab
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	4.88a	5.00	9.00a	9.44b	6.88b	8.22b	11.11b	11.22b	6.40b
LSD _{0.05}	1.97	ns	3.38	3.74	4.03	4.75	3.48	3.63	3.92
C.V. %	78.69	54.74	43.37	39.63	43.86	43.56	30.21	33.74	34.45

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.20 การเจริญเติบโตด้านความสูงต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์ Full moon หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

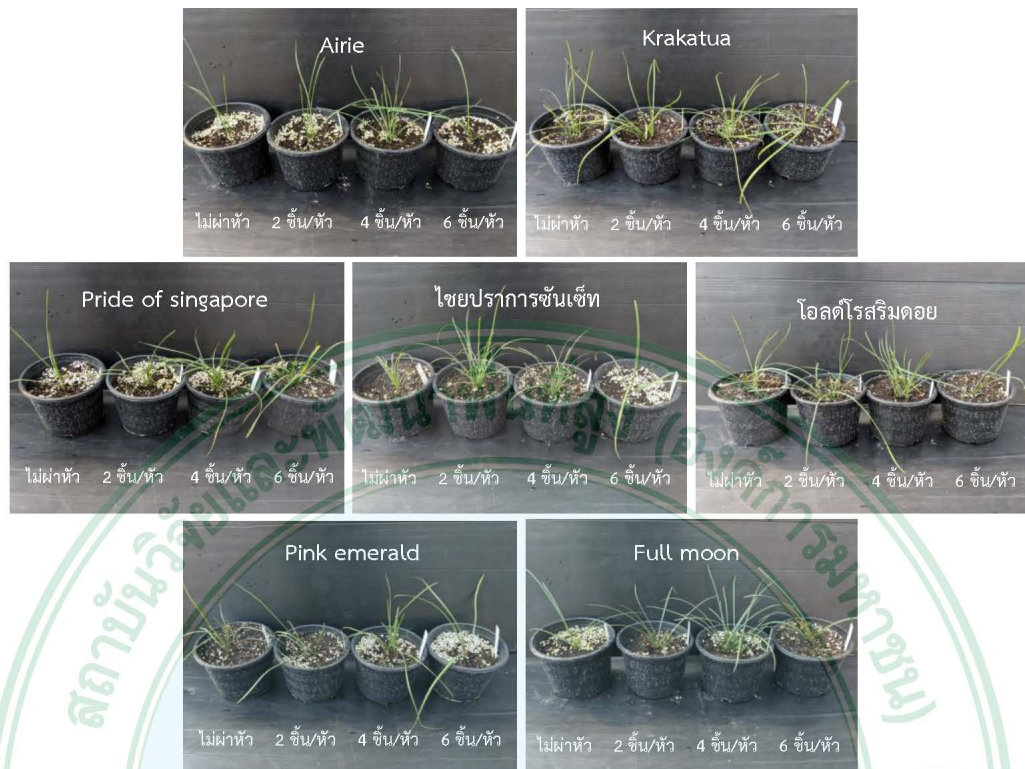
กรรมวิธี	ความสูงต้น (ซม.) ของบัวดินพันธุ์ Full moon								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	5.77ab ^{2/}	13.55	18.44	19.00	15.66	16.44	21.66ab	20.88	22.80
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	2.72b	13.00	19.00	19.16	15.33	17.88	22.66a	22.77	21.60
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	3.88b	12.16	19.33	17.66	15.88	15.44	20.11b	20.88	19.60
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	7.66a	12.00	17.55	17.77	14.44	16.00	17.44c	19.55	19.20
LSD _{0.05}	3.77	ns	ns	ns	ns	ns	2.22	ns	ns
C.V. %	78.32	16.33	12.99	14.23	16.67	15.55	11.30	11.88	13.62

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

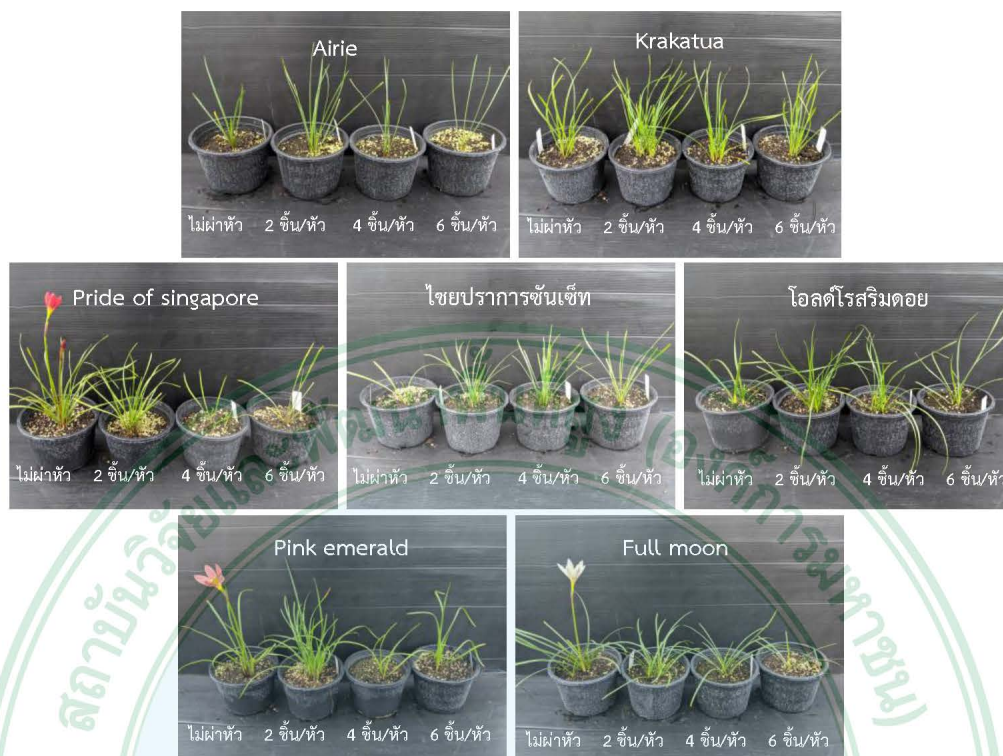
ตารางที่ 4.21 การเจริญเติบโตด้านจำนวนใบต่อต้นหลังปลูก ของบัวดินพันธุ์ Full moon หลังปลูก 4-36 สัปดาห์

กรรมวิธี	จำนวนใบ (ใบ) ของบัวดินพันธุ์ Full moon								
	4 ^{1/}	8	12	16	20	24	28	32	36
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	4.77b ^{2/}	6.88b	10.11b	10.66b	10.55b	15.66b	19.22b	19.55ab	14.80ab
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	9.55a	13.11a	18.66a	17.00a	17.88a	24.77a	25.00a	23.55a	17.20a
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	7.00ab	8.88b	13.33b	11.33b	11.44b	15.33b	12.88c	15.33bc	11.40b
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	7.88a	7.44b	13.33b	12.33ab	11.11b	13.44b	9.66c	11.22c	6.60c
LSD _{0.05}	2.91	3.19	5.22	4.67	4.36	6.91	3.59	4.77	4.07
C.V. %	41.54	36.66	39.24	37.97	35.68	41.59	22.42	28.53	24.33

หมายเหตุ ^{1/} คือ ระยะเวลาหลังปลูกสัปดาห์ที่ 4-36 ^{2/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%



ภาพที่ 4.4 การเจริญเติบโตหลังปลูก 12 สัปดาห์ของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Airie, Krakatua, Pride of Singapore, ไชยปราการชันเช็ด, โอลด์โรสริมดอย, Pink emerald และ Full moon



ภาพที่ 4.5 การเจริญเติบโตหลังปลูก 20 สัปดาห์ของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Airie, Krakatua, Pride of Singapore, ไชยปราการชั้นเข้ท, โอลด์โรสริมดอย, Pink emerald และ Full moon



ภาพที่ 4.6 การเจริญเติบโตหลังปลูก 32 สัปดาห์ของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Airie, Krakatua, Pride of Singapore, ไชยปราการชั้นเข้ท, โอลด์โรสริมดอย, Pink emerald และ Full moon

4.1.3 คุณภาพดอกของบัวดิน จำนวน 7 พันธุ์

1. บัวดินพันธุ์ Airie

- จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบาน เท่ากับ 178.00 วัน (ตารางที่ 4.22)
- จำนวนดอกต่อต้น พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนดอกต่อต้นมากที่สุด คือ 2.00 ดอก รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (1.00 ดอก) (ตารางที่ 4.22)
- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกมากที่สุด คือ 4.50 ซม. (ตารางที่ 4.22)
- ความยาวก้านดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีความยาวก้านดอกมากที่สุด คือ 25.00 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (24.25 ซม.) และสำหรับกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชั้นต่อหัว ไม่พบการเกิดดอกในกรรมวิธีดังกล่าว (ตารางที่ 4.22)

ตารางที่ 4.22 คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Airie

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก (ซม.)	ความยาวก้านดอก (ซม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	178.00	2.00	4.50	25.00
ผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว	178.00	1.00	4.50	24.25
ผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว	-	-	-	-
ผ่าหัว 6 ชั้นต่อหัว	-	-	-	-
LSD _{0.05}	-	-	-	-
C.V. %	-	-	-	-

2. บัวดินพันธุ์ Krakatua

- จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบานน้อยที่สุด คือ 179.78 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (185.11 วัน) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว (192.22 วัน) (ตารางที่ 4.23)
- จำนวนดอกต่อต้น พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนดอกต่อต้นมากที่สุด คือ 6.56 ดอก รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (2.33 ดอก) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว (1.22 ดอก) (ตารางที่ 4.23)
- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกมากที่สุด คือ 4.80 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (4.20 ซม.) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว (4.00 ซม.) (ตารางที่ 4.23)
- ความยาวก้านดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีความยาวก้านดอกมากที่สุด คือ 29.00 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (27.00 ซม.) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อ

หัว (20.00 ซม.) และสำหรับกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชั้นต่อหัว ไม่พบการเกิดดอกในกรรมวิธีดังกล่าว (ตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.23 คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Krakatua

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวันตั้งแต่ปลูกลง-ดอกแรกบาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก (ซม.)	ความยาวก้านดอก (ซม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	179.78	6.56	4.80	29.00
ผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว	185.11	2.33	4.20	27.00
ผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว	192.22	1.22	4.00	20.00
ผ่าหัว 6 ชั้นต่อหัว	-	-	-	-
LSD _{0.05}	-	-	-	-
C.V. %	-	-	-	-

3. บัวดินพันธุ์ Pride of singapore

- จำนวนวันตั้งแต่ปลูกลงถึงดอกแรกบาน พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูกลง-ดอกแรกบานน้อยที่สุด คือ 181.56 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (184.40 วัน) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว (209.00 วัน) (ตารางที่ 4.24)
- จำนวนดอกต่อต้น พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนดอกต่อต้นมากที่สุด คือ 3.00 ดอก รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (1.60 ดอก) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว (1.00 ดอก) (ตารางที่ 4.24)
- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกมากที่สุด คือ 5.40 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (5.20 ซม.) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว (5.00 ซม.) (ตารางที่ 4.24)
- ความยาวก้านดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีความยาวก้านดอกมากที่สุด คือ 21.00 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (20.80 ซม.) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว (15.00 ซม.) และสำหรับกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชั้นต่อหัว ไม่พบการเกิดดอกในกรรมวิธีดังกล่าว (ตารางที่ 4.24)

ตารางที่ 4.24 คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Pride of singapore

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวันตั้งแต่ปลูกลง-ดอกแรกบาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก (ซม.)	ความยาวก้านดอก (ซม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	181.56	3.00	5.40	21.00
ผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว	184.40	1.60	5.20	20.80
ผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว	209.00	1.00	5.00	15.00
ผ่าหัว 6 ชั้นต่อหัว	-	-	-	-
LSD _{0.05}	-	-	-	-
C.V. %	-	-	-	-

4. บัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเชื้อ

- จำนวนวันตั้งแต่ปลูกลงถึงดอกแรกบาน พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูกลง-ดอกแรกบานน้อยที่สุด คือ 181.20 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (204.00 วัน) (ตารางที่ 4.25)

- จำนวนดอกต่อต้น พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนดอกต่อต้นมากที่สุด คือ 2.00 ดอก รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (1.00 ดอก) (ตารางที่ 4.25)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกมากที่สุด คือ 4.70 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (4.30 ซม.) (ตารางที่ 4.25)

- ความยาวก้านดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีความยาวก้านดอกมากที่สุด คือ 22.38 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว (21.00 ซม.) และสำหรับกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชั้นต่อหัว ไม่พบการเกิดดอกในกรรมวิธีดังกล่าว (ตารางที่ 4.25)

ตารางที่ 4.25 คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเชื้อ

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวันตั้งแต่ปลูกลง-ดอกแรกบาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก (ซม.)	ความยาวก้านดอก (ซม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	181.20	2.00	4.70	22.38
ผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว	204.00	1.00	4.30	21.00
ผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว	-	-	-	-
ผ่าหัว 6 ชั้นต่อหัว	-	-	-	-
LSD _{0.05}	-	-	-	-
C.V. %	-	-	-	-

5. บัวดินพันธุ์โอลด์โรสริมดอย

- จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบานน้อยที่สุด คือ 184.86 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว (209.00 วัน) (ตารางที่ 4.26)

- จำนวนดอกต่อต้น พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนดอกต่อต้นมากที่สุด คือ 2.57 ดอก รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว (1.00 ดอก) (ตารางที่ 4.26)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกมากที่สุด คือ 5.50 ซม. (ตารางที่ 4.26)

- ความยาวก้านดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีความยาวก้านดอกมากที่สุด คือ 24.00 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว (23.67 ซม.) และสำหรับกรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ขึ้นต่อหัว ไม่พบการเกิดดอกในกรรมวิธีดังกล่าว (ตารางที่ 4.26)

ตารางที่ 4.26 คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์โอลด์โรสริมดอย

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก (ซม.)	ความยาวก้านดอก (ซม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	184.86	2.57	5.50	24.00
ผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว	209.00	1.00	5.50	23.67
ผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว	-	-	-	-
ผ่าหัว 6 ขึ้นต่อหัว	-	-	-	-
LSD _{0.05}	-	-	-	-
C.V. %	-	-	-	-

6. บัวดินพันธุ์ Pink emerald

- จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบานน้อยที่สุด คือ 181.88 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว (187.40 วัน) (ตารางที่ 4.27)

- จำนวนดอกต่อต้น พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนดอกต่อต้นมากที่สุด คือ 1.40 ดอก รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว (1.25 ดอก) (ตารางที่ 4.27)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกมากที่สุด คือ 6.50 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว (6.00 ซม.) (ตารางที่ 4.27)

- ความยาวก้านดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีความยาวก้านดอกมากที่สุด คือ 22.00 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว (20.00 ซม.) และสำหรับกรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ขึ้นต่อหัว ไม่พบการเกิดดอกในกรรมวิธีดังกล่าว (ตารางที่ 4.27)

ตารางที่ 4.27 คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Pink emerald

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก (ซม.)	ความยาวก้านดอก (ซม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	181.88	1.40	6.50	22.00
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	187.40	1.25	6.00	20.00
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	-	-	-	-
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	-	-	-	-
LSD _{0.05}	-	-	-	-
C.V. %	-	-	-	-

7. บัวดินพันธุ์ Full moon

- จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบานน้อยที่สุด คือ 186.89 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (190.44 วัน) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (194.00 วัน) (ตารางที่ 4.28)

- จำนวนดอกต่อต้น พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนดอกต่อต้นมากที่สุด คือ 2.78 ดอก รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (2.44 ดอก) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (2.33 ดอก) (ตารางที่ 4.28)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกมากที่สุด คือ 6.50 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (6.36 ซม.) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (6.31 ซม.) (ตารางที่ 4.28)

- ความยาวก้านดอก พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีความยาวก้านดอกมากที่สุด คือ 21.07 ซม. รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (20.64 ซม.) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (18.88 ซม.) และสำหรับกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว ไม่พบการเกิดดอกในกรรมวิธีดังกล่าว (ตารางที่ 4.28)

ตารางที่ 4.28 คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Full moon

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก (ซม.)	ความยาวก้านดอก (ซม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	186.89	2.78	6.50	21.07
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	190.44	2.44	6.36	20.64
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	194.00	2.33	6.31	18.88
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	-	-	-	-
LSD _{0.05}	-	-	-	-
C.V. %	-	-	-	-

4.1.4 คุณภาพหัวพันธุ์ของบัวดิน จำนวน 7 พันธุ์

1. บัวดินพันธุ์ Airie

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอมากที่สุด คือ 21.28, 14.12 และ 13.12 กรัม ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.29)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัวมากที่สุด คือ 7.84 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (4.44 กรัม) กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (4.40 กรัม) และ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (4.04 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.29)

- จำนวนหน่อ พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว มีจำนวนหน่อใหม่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ 3.80 และ 3.00 หน่อ ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) (2.20 หน่อ) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (1.60 หน่อ) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.29)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์มากที่สุด คือ 22.91 มิลลิเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (18.46 มิลลิเมตร) กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (17.21 มิลลิเมตร) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (17.00 มิลลิเมตร) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.29)

ตารางที่ 4.29 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Airie

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก) (กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	14.12ab ^{1/}	7.84a	2.20b	22.91a
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	21.28a	4.40b	3.80a	17.21bc
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	13.12ab	4.04b	3.00ab	17.00c
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	7.92b	4.44b	1.60b	18.46b
LSD _{0.05}	8.36	0.79	1.45	1.37
C.V. %	44.23	11.56	40.90	5.41

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95

2. บัวดินพันธุ์ Krakatua

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอมากที่สุด คือ 61.34 และ 52.84 กรัม ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) (37.36 กรัม) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (34.18 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.30)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัวมากที่สุด คือ 11.72 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (7.82 กรัม) กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (7.24 กรัม) และ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (5.88 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.30)

- จำนวนหน่อ พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีจำนวนหน่อใหม่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ 10.20 หน่อ ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (7.20 หน่อ) กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) (4.40 หน่อ) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (4.40 หน่อ) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.30)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์มากที่สุด คือ 25.73 มิลลิเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (20.49 มิลลิเมตร) กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (20.32 มิลลิเมตร) และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (19.33 มิลลิเมตร) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.30)

ตารางที่ 4.30 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Krakatua

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก) (กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	37.36b ^{1/}	11.72a	4.40c	25.73a
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	61.34a	5.88c	10.20a	19.33b
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	52.84a	7.24b	7.20b	20.49b
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	34.18b	7.82b	4.40c	20.32b
LSD _{0.05}	14.01	1.12	2.32	2.07
C.V. %	22.52	10.25	26.44	7.20

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95

3. บัวดินพันธุ์ Pride of singapore

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอมากที่สุด คือ 30.75 และ 23.88 กรัม ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (9.34 กรัม) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (4.45 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.31)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัวมากที่สุด คือ 5.98 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (4.08 กรัม) กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (3.72 กรัม) และ กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (2.18 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.31)

- จำนวนหน่อ พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว มีจำนวนหน่อใหม่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ 8.16 และ 7.60 หน่อ ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (4.00 หน่อ) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (2.00 หน่อ) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.31)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์มากที่สุด คือ 21.84 มิลลิเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (18.37 มิลลิเมตร) กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (17.80 มิลลิเมตร) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (14.09 มิลลิเมตร) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.31)

ตารางที่ 4.31 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Pride of singapore

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก) (กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	30.75a ^{1/}	5.98a	8.16a	21.84a
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	23.88a	4.08b	7.60a	18.37b
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	9.34b	3.72b	4.00b	17.80b
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	4.45b	2.18c	2.00b	14.09c
LSD _{0.05}	8.08	1.00	2.56	2.14
C.V. %	35.26	18.85	35.15	8.88

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95

4. บัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเชื้อ

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอมากที่สุด คือ 28.64 และ 25.56 กรัม ตามลำดับ

รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (15.76 กรัม) และกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) (13.70 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.32)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัวมากที่สุด คือ 4.92 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (4.08 กรัม) กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (3.64 กรัม) และ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (3.50 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.32)

- จำนวนหน่อ พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว มีจำนวนหน่อใหม่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ 8.00 และ 5.80 หน่อ ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (3.80 หน่อ) และกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) (3.60 หน่อ) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.32)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ของบัวดิน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.32)

ตารางที่ 4.32 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ไชยปราการชั้นเชื้อ

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก) (กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	13.70b ^{1/}	4.92a	3.60b	18.56
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	28.64a	3.64b	8.00a	16.58
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	25.56a	3.50b	5.80ab	16.64
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	15.76b	4.08ab	3.80b	17.60
LSD _{0.05}	7.21	0.95	2.38	ns
C.V. %	25.73	17.62	33.62	7.34

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95

ns คือ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

5. บัวดินพันธุ์โอลด์โรสริมดอย

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว และกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอมากที่สุด คือ 40.22 38.86 และ 36.28 กรัม ตามลำดับ และพบว่ากรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอน้อยที่สุด คือ 20.82 กรัม ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.33)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัวมากที่สุด คือ 10.34 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (7.08 กรัม) กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (5.80 กรัม) และ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (4.94 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.33)

- จำนวนหน่อ พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว มีจำนวนหน่อใหม่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ 7.60 และ 5.80 หน่อ ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) (5.00 หน่อ) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (3.60 หน่อ) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.33)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์มากที่สุด คือ 25.15 มิลลิเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (21.45 มิลลิเมตร) กรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (20.78 มิลลิเมตร) และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (18.40 มิลลิเมตร) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.33)

ตารางที่ 4.33 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์โอลด์โรสริมดอย

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก) (กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	36.28a ^{1/}	10.34a	5.00b	25.15a
ผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว	40.22a	4.94c	7.60a	18.40c
ผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว	38.86a	7.08b	5.80ab	21.45b
ผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว	20.82b	5.80c	3.60b	20.78b
LSD _{0.05}	14.07	1.10	2.35	1.45
C.V. %	30.83	11.75	31.88	5.06

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95

ns คือ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

6. บัวดินพันธุ์ Pink emerald

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว และกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอมากที่สุด คือ 36.90 และ 30.04 กรัม ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชิ้นต่อหัว (21.58 กรัม) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ชิ้นต่อหัว (18.80 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.34)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัวมากที่สุด คือ 10.78 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว (8.60 กรัม) กรรมวิธีผ่าหัว 6

ขึ้นต่อหัว (8.30 กรัม) และกรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว (5.74 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.34)

- จำนวนหน่อ พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว มีจำนวนหน่อใหม่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ 5.80 หน่อ ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว (3.60 หน่อ) กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) (3.40 หน่อ) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ขึ้นต่อหัว (2.40 หน่อ) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.34)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) กรรมวิธีผ่าหัว 6 ขึ้นต่อหัว และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์มากที่สุด คือ 25.53, 23.49 และ 23.16 มิลลิเมตร ตามลำดับ และพบว่ากรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์น้อยที่สุด คือ 19.68 มิลลิเมตร ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.34)

ตารางที่ 4.34 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Pink emerald

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก) (กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	30.04a ^{1/}	10.78a	3.40b	25.53a
ผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว	36.90a	8.60b	5.80a	23.16a
ผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว	21.58b	5.74c	3.60b	19.68b
ผ่าหัว 6 ขึ้นต่อหัว	18.80b	8.30b	2.40b	23.49a
LSD _{0.05}	8.17	2.05	1.51	2.66
C.V. %	22.73	18.33	29.71	8.66

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95

7. บัวดินพันธุ์ Full moon

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว และกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอมากที่สุด คือ 38.90 และ 31.92 กรัม ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว (23.66 กรัม) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ขึ้นต่อหัว (14.20 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.35)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัวมากที่สุด คือ 9.34 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว (7.12 กรัม) กรรมวิธีผ่าหัว 6

ขึ้นต่อหัว (6.18 กรัม) และ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว (6.04 กรัม) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.35)

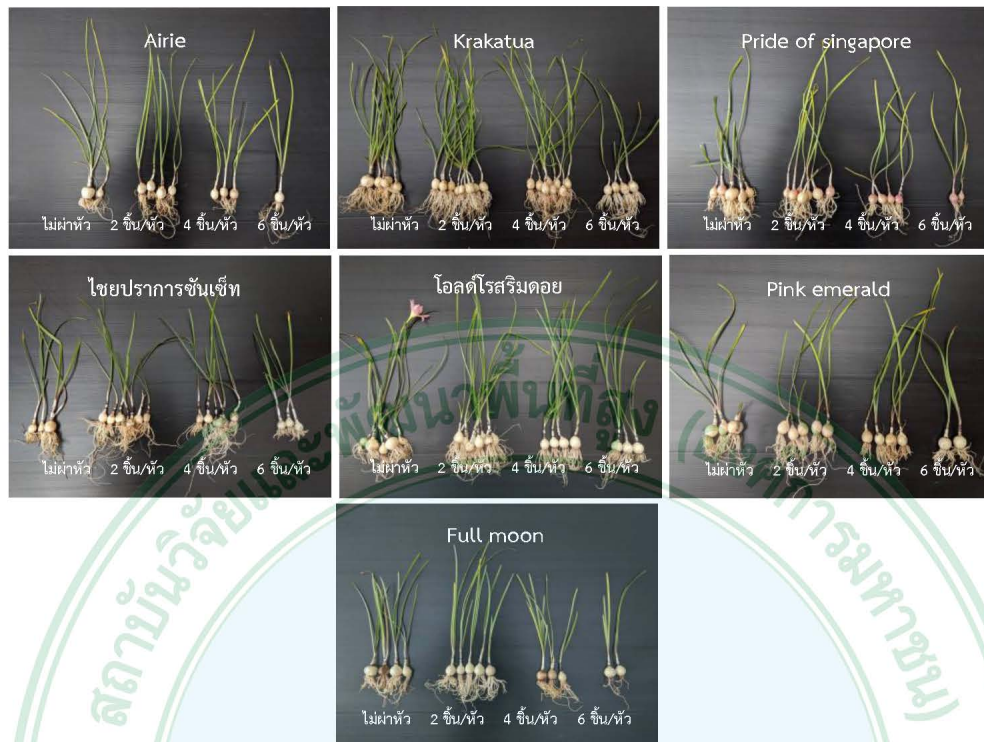
- จำนวนหน่อ พบว่า กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว และกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนหน่อใหม่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ 4.80 และ 4.20 หน่อ ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว (3.40 หน่อ) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ขึ้นต่อหัว (2.40 หน่อ) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.35)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์มากที่สุด คือ 24.95 มิลลิเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว (22.20 มิลลิเมตร) กรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว (21.69 มิลลิเมตร) และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ขึ้นต่อหัว (21.36 มิลลิเมตร) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.35)

ตารางที่ 4.35 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Full moon

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก) (กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
ไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)	31.92ab	9.34a	4.20a	24.95a
ผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว	38.90a	7.12b	4.80a	21.69b
ผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว	23.66b	6.04c	3.40ab	22.20b
ผ่าหัว 6 ขึ้นต่อหัว	14.20c	6.18c	2.40b	21.36b
LSD _{0.05}	8.61	0.66	1.57	1.44
C.V. %	23.66	6.90	31.69	4.77

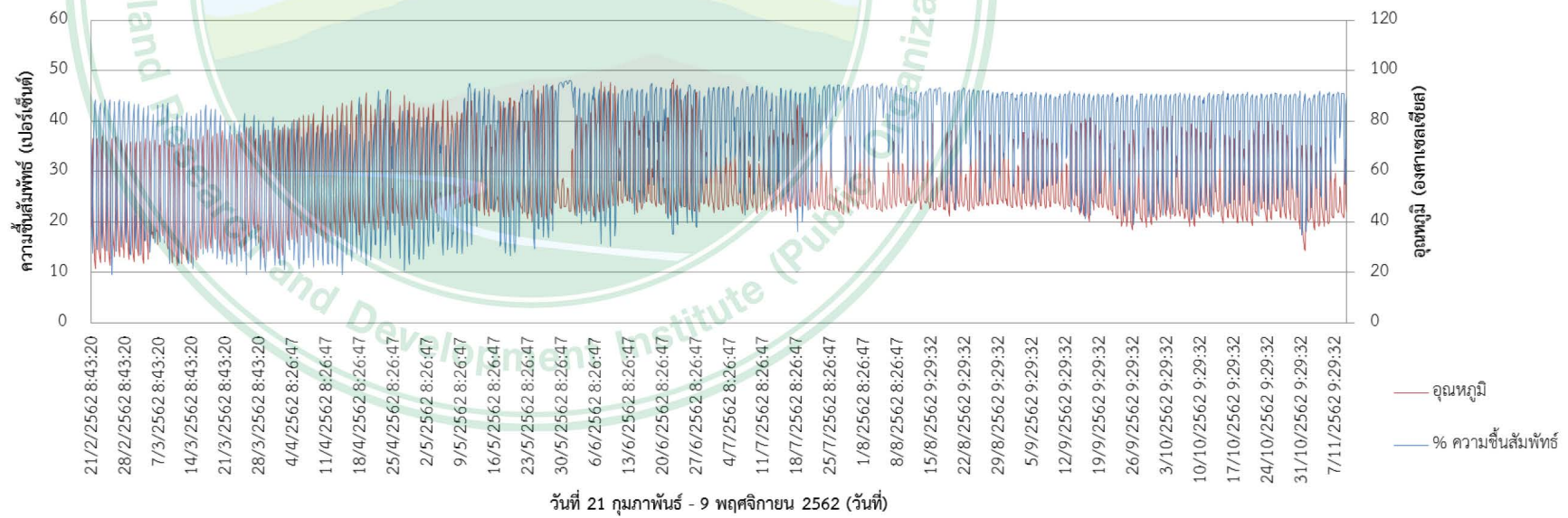
หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95



ภาพที่ 4.7 การเจริญเติบโตหลังปลูก 36 สัปดาห์ของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Airie, Krakatua, Pride of Singapore, ไชยปราการชั้นเข้ท, โอลด์โรสริมตอย, Pink emerald และ Full moon

4.1.4 อุณหภูมิและความชื้นในโรงเรือน

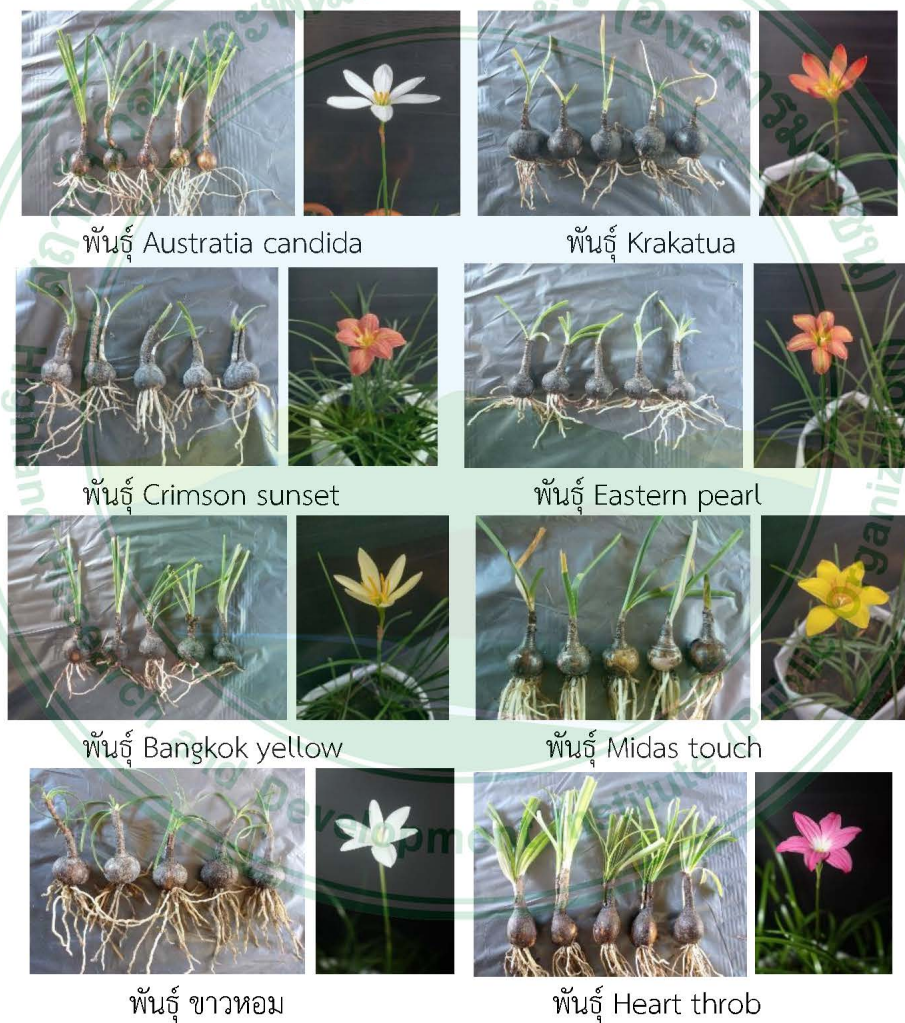
ผลของอุณหภูมิและความชื้นภายในโรงเรือน พบว่าอุณหภูมิเฉลี่ยระหว่างวันที่ 21 กุมภาพันธ์ – 9 พฤศจิกายน 2562 ภายในโรงเรือนมีอุณหภูมิเฉลี่ย 27.44 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 48.30 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุด 10.80 องศาเซลเซียส ส่วนความชื้นสัมพัทธ์ภายในโรงเรือนมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 69.98 เปอร์เซ็นต์ ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด 95.90 เปอร์เซ็นต์ และความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด 19.00 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 4.8)



ภาพที่ 4.8 กราฟแสดงอุณหภูมิอากาศและความชื้นสัมพัทธ์ ระหว่างวันที่ 21 กุมภาพันธ์ – 9 พฤศจิกายน 2562 ภายในโรงเรือนที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก

4.2 การทดลองที่ 2 การศึกษาสูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและคุณภาพหัวพันธุ์บัวดิน

เตรียมหัวพันธุ์บัวดิน จำนวน 8 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Austratia candida, Krakatua, Crimson sunset, Eastern pearl, Bangkok yellow, Midas touch, ขาวหอม และ Heart throb (ภาพที่ 4.9) คัดเลือกสูตรปุ๋ยที่เหมาะสมสำหรับการผลิตไม้ดอกประเภทหัว (ตารางที่ 4.36) ดำเนินการทดลองภายในโรงเรือนที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 ปลูกหัวพันธุ์บัวดินตามกรรมวิธีทดลองในกระถางขนาด 6 นิ้ว วัสดุปลูกที่ใช้ คือ พีทมอส เพอร์ไลต์ เวอร์มิคูไลต์ และแกลบดำ ในอัตราส่วน 2:1:1:2 (ภาพที่ 4.10)



ภาพที่ 4.9 หัวพันธุ์บัวดินที่ใช้ในการศึกษาสูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและคุณภาพหัวพันธุ์บัวดิน จำนวน 8 พันธุ์

ตารางที่ 4.36 สูตรปุ๋ยที่เหมาะสมสำหรับการผลิตไม้ดอกประเภทหัว (งานไม้ดอก มูลนิธิโครงการหลวง, 2560)

แม่ปุ๋ย	ถัง A กรัม/น้ำ 10 ลิตร	ถัง B กรัม/น้ำ 10 ลิตร
$\text{NH}_4\text{H}_2\text{PO}_4$ (12-60-0)	270	X
$\text{Mg SO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$	300	X
$\text{Ca}(\text{NO}_3)_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ (15-0-0)	X	840
KNO_3 (13-0-46)	810	810
Trace elements (Unilate)	25	X

หมายเหตุ: สารละลายแม่ปุ๋ยเข้มข้น นำไปใช้โดยเจือจางกับน้ำในอัตราส่วน 1:200



ภาพที่ 4.10 วัสดุปลูกที่ใช้ คือ ฟัทมอส เพอร์ไลต์ เวอร์มิคูไลต์ และแกลบดำ ในอัตราส่วน 2:1:1:2

4.2.1 คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกของบัวดิน จำนวน 8 พันธุ์

1. บัวดินพันธุ์ Australia candida

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 12 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Australia candida พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 5.26-5.92 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 18.06-19.46 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 19.68-20.88 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.37)

2. บัวดินพันธุ์ Krakatua

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 12 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Krakatua พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 13.22-13.68 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 27.06-28.02 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 27.16-29.28 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.38)

3. บัวดินพันธุ์ Crimson sunset

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 12 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 4.66-5.18 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 18.59-19.56 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 17.33-19.05 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.39)

4. บัวดินพันธุ์ Eastern pearl

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 12 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 5.24-5.88 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 19.96-21.10 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 17.82-19.94 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.40)

5. บัวดินพันธุ์ Bangkok yellow

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 12 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 8.66-9.62 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 22.60-24.38 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 22.10-23.66 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.41)

6. บัวดินพันธุ์ Midas touch

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 12 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Midas touch พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 10.04-10.52 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 24.26-25.94 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 23.06-23.82 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.42)

7. บัวดินพันธุ์ขาวหอม

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 12 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ขาวหอม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 6.34-6.96 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 21.86-23.32 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 19.20-20.98 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.43)

8. บัวดินพันธุ์ Heart throb

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 12 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Heart throb พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 6.28-6.68 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 19.24-21.80 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 22.90-25.06 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.44)

ตารางที่ 4.37 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Australia candida ก่อนปลูก

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	5.60	19.46	20.88
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	5.58	18.92	19.68
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	5.48	18.39	20.34
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	5.26	18.50	20.12
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	5.28	18.46	20.29
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	5.92	18.62	19.98
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	5.48	19.08	20.41
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	5.34	18.93	20.22
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	5.26	18.96	20.30
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	5.54	18.37	20.36
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	5.48	18.92	19.80
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	5.64	18.06	20.88
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	7.92	4.27	4.11

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.38 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Krakatua ก่อนปลูก

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	13.22	27.16	27.70
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	13.32	28.02	27.16
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	13.38	27.10	29.28
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	13.22	27.06	27.96
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	13.68	27.86	27.56
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	13.24	27.44	28.24
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	13.58	27.40	28.04
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	13.56	27.06	28.06
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	13.32	27.50	28.90
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	13.22	27.34	29.04
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	13.50	28.00	28.22
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	13.28	27.96	28.28
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	12.21	4.77	4.52

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.39 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Crimson sunset ก่อนปลูก

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	4.82	19.23	18.23
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	4.86	19.24	18.50
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	4.76	19.21	17.87
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	4.66	19.52	17.93
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	4.96	18.59	17.79
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	5.18	19.22	17.76
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	5.12	19.17	18.44
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	4.78	19.54	18.28
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	4.66	19.05	19.05
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	4.96	19.09	17.33
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	4.78	19.34	18.18
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	4.82	19.56	18.46
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	6.10	3.80	4.82

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.40 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Eastern pearl ก่อนปลูก

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	5.66	21.02	17.82
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	5.76	19.98	19.78
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	5.78	20.72	19.80
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	5.48	19.96	19.20
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	5.60	20.48	19.80
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	5.84	20.60	19.80
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	5.70	21.10	19.94
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	5.66	20.46	19.08
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	5.72	20.46	19.74
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	5.88	20.94	18.64
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	5.68	20.94	19.40
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	5.24	20.18	18.36
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	6.92	4.37	8.42

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.41 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Bangkok yellow ก่อนปลูก

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	9.14	23.62	23.66
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	8.74	24.38	23.66
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	8.86	23.42	22.26
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	8.80	23.50	22.46
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	9.28	23.62	22.10
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	9.04	23.20	22.46
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	8.66	22.60	22.44
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	9.06	23.16	23.26
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	9.14	23.42	23.66
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	8.94	23.60	22.66
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	9.06	24.08	22.68
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	9.62	23.94	22.58
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	7.38	4.17	3.73

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.42 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Midas touch ก่อนปลูก

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	10.32	25.28	23.64
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	10.28	25.82	23.70
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	10.32	24.26	23.24
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	10.18	24.94	23.28
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	10.46	25.70	24.10
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	10.22	24.70	23.30
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	10.26	25.94	23.40
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	10.14	25.08	23.30
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	10.28	24.90	23.82
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	10.04	25.10	23.18
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	10.52	25.56	23.34
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	10.46	25.02	23.06
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	7.36	5.48	4.67

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.43 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ขาวหอม ก่อนปลูก

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	6.56	22.98	20.32
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	6.66	22.50	20.26
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	6.58	22.44	19.96
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	6.54	22.88	19.20
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	6.72	23.10	20.20
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	6.68	22.24	20.54
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	6.34	22.08	20.98
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	6.52	22.06	20.24
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	6.76	23.32	20.68
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	6.96	21.86	20.46
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	6.60	22.62	19.94
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	6.54	22.52	20.14
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	8.18	4.93	6.09

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.44 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Heart throb ก่อนปลูก

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. ให้อายุสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	6.68	20.06	22.90
2. ให้อายุเมล็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	6.48	19.56	24.06
3. ให้อายุเมล็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	6.32	19.24	24.72
4. ให้อายุเมล็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	6.64	21.80	24.10
5. ให้อายุเมล็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	6.50	20.14	23.74
6. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	6.38	19.82	24.16
7. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุเมล็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	6.28	19.30	25.06
8. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุเมล็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	6.42	19.50	23.72
9. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุเมล็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	6.28	19.50	23.08
10. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุเมล็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	6.52	20.36	23.66
11. ให้อายุสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	6.58	19.80	23.08
12. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	6.58	20.12	24.08
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	3.70	7.28	5.78

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

4.2.2 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดิน จำนวน 8 พันธุ์

1. บัวดินพันธุ์ Austratia candida

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ Austratia candida หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติด้านความสูงต้นที่มีความสูง 14.40-23.75 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.45)

- จำนวนใบของพันธุ์ Austratia candida พบว่า กรรมวิธี 9 ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุเมล็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีจำนวนใบต่อต้นมากที่สุด คือ 26.25 ใบ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 2 ให้อายุเมล็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 6 ให้อายุ

ชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) คือ (20.50 และ 19.80 ใบ) ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.45)

ตารางที่ 4.45 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ *Austratia candida* หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น	
	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	14.40	14.80cd ^{1/}
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	19.40	20.50abc
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	21.75	16.25cd
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	21.60	18.80bc
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	23.75	23.00ab
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	17.80	19.80abc
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	22.40	17.60bc
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	16.25	10.00b
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	23.60	26.25a
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	20.50	15.33cd
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	19.20	18.80bc
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	16.20	19.20bc
LSD _{0.05}	ns	6.46
C.V. %	32.46	27.69

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

2. บัวดินพันธุ์ Krakatua

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ Krakatua หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีความสูงต้นมากที่สุด คือ 22.60 เซนติเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (21.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100

ml./กระถาง) (21.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (20.50 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (19.00 เซนติเมตร) และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (18.20 เซนติเมตร) ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.46)

- จำนวนใบของพันธุ์ Krakatua พบว่า กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีจำนวนใบต่อต้นมากที่สุด คือ 10.00 ใบ กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (9.80 ใบ) กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (7.60 ใบ) และกรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (7.50 ใบ) ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.46)

ตารางที่ 4.46 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Krakatua หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น	
	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	22.60a ^{1/}	7.60abc
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	19.00abc	7.50abc
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	11.76d	3.50e
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	18.00abcd	6.00cde
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	21.00ab	5.32cde
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	21.00ab	9.80ab
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	4.32e	3.00e
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	15.00bcd	3.68e
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	12.00d	3.76de
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	13.50cd	3.26e
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	18.20abcd	6.80bcd
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	20.50ab	10.00a
LSD _{0.05}	6.46	3.06
C.V. %	30.97	41.25

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

3. บัวดินพันธุ์ Crimson sunset

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ทั้งด้านความสูงต้นที่มีความสูง 16.40-24.50 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.47)

- จำนวนใบของพันธุ์ Crimson sunset พบว่า กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีจำนวนใบต่อต้นมากที่สุด คือ 30.20 ใบ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) คือ 24.33 และ 23.60 ใบ ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.47)

ตารางที่ 4.47 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น	
	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	16.40	30.20a ^{1/}
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	18.80	17.20bcd
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	18.33	21.00bc
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	20.40	20.50bcd
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	24.50	8.50ef
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	21.20	23.60ab
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	18.00	14.00cde
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	19.66	6.00f
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	21.75	24.33ab
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	18.33	13.33def
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	19.00	22.20b
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	18.60	21.40b
LSD _{0.05}	ns	7.38
C.V. %	18.48	31.37

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสมมุติฐานแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

4. บัวดินพันธุ์ Eastern pearl

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีความสูงต้นมากที่สุด คือ 24.00 เซนติเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (21.80 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (21.40 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (21.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (21.00 เซนติเมตร) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (20.60 เซนติเมตร)ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.48)

- จำนวนใบของพันธุ์ Eastern pearl พบว่า กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีจำนวนใบต่อดันมากที่สุด คือ 8.80 ใบ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 7.20 ใบ ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.48)

5. บัวดินพันธุ์ Bangkok yellow

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีความสูงต้นมากที่สุด คือ 24.40 เซนติเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (23.40 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (22.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (22.00 เซนติเมตร) ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.49)

- จำนวนใบของพันธุ์ Bangkok yellow พบว่า กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง มีจำนวนใบต่อดันมากที่สุด คือ 16.20, 16.20 และ 16.00 ใบ ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.49)

ตารางที่ 4.48 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น	
	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	21.80ab ^{1/}	7.20ab
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	21.00abc	5.32bcde
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	15.32cd	4.00def
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	16.20bcd	4.20cdef
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	12.26d	3.00f
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	21.40ab	5.60bcd
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	13.60d	3.20ef
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	16.00bcd	3.26ef
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	21.00abc	6.26bc
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	16.76bcd	4.26cdef
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	24.00a	8.80a
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	20.60abc	6.20bc
LSD _{0.05}	5.89	2.14
C.V. %	25.29	32.97

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.49 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น	
	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. ให้อายุสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	22.00ab ^{1/}	16.20a
2. ให้อายุสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	17.00ab	4.00c
3. ให้อายุสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	7.00c	4.00c
4. ให้อายุสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	17.75ab	11.00ab
5. ให้อายุสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	15.80b	11.50ab
6. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	23.40ab	14.20ab
7. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	19.60ab	14.00ab
8. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	16.80ab	9.40bc
9. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	19.80ab	15.40a
10. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	21.00ab	16.00a
11. ให้อายุสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	22.00ab	16.20a
12. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	24.40a	14.60ab
LSD _{0.05}	8.59	5.82
C.V. %	35.82	37.52

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

6. บัวดินพันธุ์ Midas touch

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ Midas touch หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า กรรมวิธีที่ 12 ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีความสูงต้นมากที่สุด คือ 17.20 เซนติเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 9 ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (15.32 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 6 ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (14.60 เซนติเมตร) และกรรมวิธีที่ 11 ให้อายุสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (13.80 เซนติเมตร) ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.50)

- จำนวนใบของพันธุ์ Bangkok yellow พบว่า กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีจำนวนใบต่อต้นมากที่สุด คือ 8.20 ใบ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (7.80 ใบ) กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (7.80 ใบ) และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (7.40 ใบ) ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.50)

ตารางที่ 4.50 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Midas touch หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น	
	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	12.30bcde ^{1/}	5.80cde
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	13.00bcd	8.20a
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	10.76cdef	5.76cde
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	11.00cdef	4.26e
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	13.00bcd	5.32de
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	14.60abc	7.80ab
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	9.00def	5.26de
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	8.00f	5.68cde
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	15.32ab	6.32bcd
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	8.32ef	4.00e
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	13.80abc	7.40abc
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	17.20a	7.80ab
LSD _{0.05}	4.18	1.85
C.V. %	26.96	23.84

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

7. บัวดินพันธุ์ ขาวหอม

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ขาวหอม หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ทั้งด้านความสูงต้นที่มีความสูง 22.00-32.00 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.51)

- จำนวนใบของพันธุ์ ขาวหอม พบว่า กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีจำนวนใบต่อต้นมากที่สุด คือ 36.76 ใบ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 30.00 ใบ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.51)

ตารางที่ 4.51 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ ขาวหอม หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น	
	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	27.80	20.00bcde ^{1/}
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	27.00	30.00ab
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	24.00	10.50e
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	27.60	36.76a
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	20.80	13.00de
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	30.20	18.00cde
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	22.00	21.50bcd
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	23.68	25.00bc
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	28.76	21.00bcd
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	29.00	16.00cde
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	32.00	24.20bc
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	24.80	20.40bcde
LSD _{0.05}	ns	10.34
C.V. %	26.04	38.09

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

8. บัวดินพันธุ์ Heart throb

- ความสูงต้นของบัวดินพันธุ์ Heart throb หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm)

(100 ml./กระถาง) มีความสูงต้นมากที่สุด คือ 16.60 และ 16.20 เซนติเมตร รองลงมา คือ กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (16.00 เซนติเมตร) และกรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (16.00 เซนติเมตร) ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.52)

- จำนวนใบของพันธุ์ Heart throb พบว่า กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีจำนวนใบต่อต้นมากที่สุด คือ 20.00 และ 19.20 ใบ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (16.40 ใบ) กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (16.00 ใบ) ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.52)

ตารางที่ 4.52 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Heart throb หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น	
	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	16.00ab ^{1/}	12.60bcde
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	9.80cd	15.50abc
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	10.40cd	9.80de
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	16.60a	19.20a
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	7.00d	8.86e
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	14.60abc	10.60cde
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	12.80abc	16.00ab
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	11.00bcd	8.26e
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	12.40abc	10.40cde
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	16.00ab	15.00abcd
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	16.20a	20.00a
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	14.20abc	16.40ab
LSD _{0.05}	5.11	5.32
C.V. %	30.77	30.89

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%



ภาพที่ 4.11 การให้ปุ๋ยในแต่ละกรรมวิธีทดลองภายในโรงเรือน

4.2.3 คุณภาพดอกของบัวดิน จำนวน 8 พันธุ์

1. บัวดินพันธุ์ *Australia candida*

- จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน พบว่า กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบานน้อยที่สุด คือ 209.50 วัน รองลงมาคือกรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบาน คือ 217.00 วัน กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบานมากที่สุด คือ 223.00 วัน (ตารางที่ 4.53)

- จำนวนดอกต่อต้น พบว่า กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง มีจำนวนดอกต่อต้นมากที่สุด คือ 2.00 ดอก รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง มีจำนวนดอกต่อต้น คือ 1.50 ดอก และกรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีจำนวนดอกต่อต้น คือ 1.33 ดอก สำหรับกรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีจำนวนดอกต่อต้นน้อยที่สุด คือ 1.00 ดอก (ตารางที่ 4.53)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกมากที่สุด คือ 6.00 เซนติเมตร รองลงมาคือกรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก คือ 5.50 เซนติเมตร สำหรับกรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-

15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกน้อยที่สุด คือ 5.00 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.53)

- ความยาวก้านดอก พบว่า กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีความยาวก้านดอกมากที่สุด คือ 16.00 เซนติเมตร รองลงมาคือกรรมวิธี 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) คือ 15.50 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง คือ 15.00 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 14.00 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 13.30 เซนติเมตร และกรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง มีความยาวก้านดอกน้อยที่สุด คือ 13.00 เซนติเมตร ขณะที่กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) ไม่พบการเกิดดอกในกรรมวิธีดังกล่าว (ตารางที่ 4.53)



ตารางที่ 4.53 ผลของสูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมต่อคุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Australia candida

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวน วันตั้งแต่ ปลูก- ดอกแรก บาน (วัน)	จำนวน ดอก (ดอก/ ต้น)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง ดอก (ซม.)	ความ ยาวก้าน ดอก (ซม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	217.00	1.00	5.00	15.50
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	217.00	1.33	5.50	13.30
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	217.00	2.00	5.00	13.00
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	209.50	1.50	5.50	14.00
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	209.50	1.50	5.50	15.00
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	223.00	1.00	6.00	16.00
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	223.00	1.00	5.50	14.00
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	-	-	-	-
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	-	-	-	-
LSD _{0.05}	-	-	-	-
C.V. %	-	-	-	-

2. บัวดินพันธุ์ Krakatua

- จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน พบว่า กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบานน้อยที่สุด คือ 217.00 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบานมากที่สุด คือ 222.00 วัน (ตารางที่ 4.54)

- จำนวนดอกต่อต้น พบว่า กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีจำนวนดอกต่อต้นมากที่สุด คือ 2.00 ดอก รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีจำนวนดอกต่อต้น คือ 1.00 ดอก (ตารางที่ 4.54)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกมากที่สุด คือ 5.50 เซนติเมตร รองลงมาคือกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 5.25 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 5.00 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.54)

- ความยาวก้านดอก พบว่า กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีความยาวก้านดอกมากที่สุด คือ 29.00 เซนติเมตร รองลงมาคือกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 28.00 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 26.50 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 24.50 เซนติเมตร และกรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 24.00 เซนติเมตร

ขณะที่กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง ไม่พบการเกิดดอกในกรรมวิธีดังกล่าว (ตารางที่ 4.54)

ตารางที่ 4.54 ผลของสูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมต่อคุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Krakatua

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวน วันตั้งแต่ ปลูก- ดอกแรก บาน (วัน)	จำนวน ดอก (ดอก/ ต้น)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง ดอก (ซม.)	ความ ยาวก้าน ดอก (ซม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	222.00	1.00	5.00	26.50
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	217.00	2.00	5.00	24.00
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	222.00	1.00	5.50	29.00
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	222.00	1.00	5.25	28.00
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	222.00	1.00	5.00	24.50
LSD _{0.05}	-	-	-	-
C.V. %	-	-	-	-

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกมากที่สุด คือ 5.00 เซนติเมตร รองลงมา คือ กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) คือ 4.75 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก คือ 4.50 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซ่า

รองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 4.40 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกน้อยที่สุด คือ 4.00 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.55)

- ความยาวก้านดอก พบว่า กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีความยาวก้านดอกมากที่สุด คือ 21.33 เซนติเมตร รองลงมาคือกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 20.00 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 15.00 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง คือ 14.75 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 14.50 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีความยาวก้านดอก คือ 14.00 เซนติเมตร กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 12.83 เซนติเมตร และกรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีความยาวก้านดอกน้อยที่สุด คือ 12.50 เซนติเมตร ขณะที่กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง ไม่พบการเกิดดอกในกรรมวิธีดังกล่าว (ตารางที่ 4.55)

ตารางที่ 4.55 ผลของสูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมต่อคุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวัน ตั้งแต่ปลูก- ดอกแรก บาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง ดอก (ซม.)	ความยาวก้าน ดอก (ซม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	196.00	1.67	5.00	14.50
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	198.00	2.67	4.50	12.83
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	206.50	2.00	4.00	14.00
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	196.00	1.00	4.00	14.00
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	210.0	1.33	5.00	15.00
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	187.67	1.33	4.50	12.50
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	196.00	1.00	4.50	14.00
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	200.00	1.67	4.40	14.00
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	196.00	2.00	4.00	14.75
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	175.33	1.67	5.00	20.00
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	196.00	1.33	4.75	21.33
LSD _{0.05}	-	-	-	-
C.V. %	-	-	-	-

4. บัวดินพันธุ์ Eastern pearl

- จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน พบว่า กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบานน้อยที่สุด คือ 196.00 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง คือ 198.00 วัน กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./

- จำนวนดอกต่อต้น พบว่า กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีจำนวนดอกต่อต้นมากที่สุด คือ 6.00 ดอก รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) (3.66 ดอก) กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) (3.66 ดอก) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) (3.00 ดอก) กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (3.00 ดอก) กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (2.00 ดอก) กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (2.00 ดอก) กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (2.00 ดอก) กรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (2.00 ดอก) กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) (2.00 ดอก) กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (1.33 ดอก) และกรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (1.33 ดอก) ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.56)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกมากที่สุด คือ 6.50 เซนติเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) (6.25 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) (5.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (5.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองก้นหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) (5.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองก้นหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (5.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองก้นหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) (5.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองก้นหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (4.63 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (4.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (4.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองก้นหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15

อัตรา 2 กรัม/กระถาง (4.00 เซนติเมตร) และกรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (4.00 เซนติเมตร) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.56)

- ความยาวก้านดอก พบว่า กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีความยาวก้านดอกมากที่สุด คือ 18.50 เซนติเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (16.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (16.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (16.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (16.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (15.50 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (15.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (15.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (15.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (14.50 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (14.33 เซนติเมตร) และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (14.33 เซนติเมตร) ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.56)



ตารางที่ 4.56 ผลของสูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมต่อคุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวัน ตั้งแต่ปลูก- ดอกแรกบาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง ดอก (ซม.)	ความยาว ก้านดอก (ซม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	200.00c ^{1/}	3.66b	6.25b	18.50
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	214.00ab	2.00bc	5.00d	15.50
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	221.00a	1.33c	4.00f	16.00
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	223.00a	1.33c	6.50a	14.50
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	217.00a	2.00bc	4.00f	15.00
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	203.00bc	3.00bc	5.00d	16.00
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	196.00c	6.00a	5.00d	15.00
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	198.00c	2.00bc	4.00f	16.00
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	200.00c	3.00bc	4.63e	14.33
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	217.00a	2.00bc	4.00f	15.00
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	196.00c	3.66b	6.00c	14.33
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	203.00bc	2.00bc	5.00d	16.00
LSD _{0.05}	11.76	1.77	2.38	ns
C.V. %	3.37	39.53	0.19	10.55

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

5. บัวดินพันธุ์ Bangkok yellow

- จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน พบว่า กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบานน้อยที่สุด คือ 185.67 วัน

รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 196.00 วัน กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (210.00 วัน) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 210.00 วัน กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 212.00 วัน และกรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบานมากที่สุด คือ 222.00 วัน (ตารางที่ 4.57)

- จำนวนดอกต่อต้น พบว่า กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีจำนวนดอกต่อต้นมากที่สุด คือ 2.67 ดอก รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (2.00 ดอก) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (2.00 ดอก) กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (2.00 ดอก) กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (1.67 ดอก) และกรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (1.00 ดอก) (ตารางที่ 4.57)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกมากที่สุด คือ 8.00 เซนติเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (7.50 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (7.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (6.60 เซนติเมตร) และกรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (6.00 เซนติเมตร) (ตารางที่ 4.57)

- ความยาวก้านดอก พบว่า กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีความยาวก้านดอกมากที่สุด คือ 19.00 เซนติเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (18.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (17.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (16.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (16.00 เซนติเมตร) และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (15.00 เซนติเมตร)

ขณะที่กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง

และกรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง ไม่พบการเกิดดอกในกรรมวิธีดังกล่าว (ตารางที่ 4.57)

ตารางที่ 4.57 ผลของสูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมต่อคุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวัน ตั้งแต่ปลูก- ดอกแรก บาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง ดอก (ซม.)	ความยาว ก้านดอก (ซม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	185.67	1.67	8.00	13.00
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	196.00	2.00	6.60	19.00
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	212.00	2.00	8.00	17.00
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	202.00	2.00	6.00	16.00
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	222.00	1.00	7.00	16.00
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	210.00	2.67	7.50	15.00
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	210.00	1.67	8.00	18.00
LSD _{0.05}	-	-	-	-
C.V. %	-	-	-	-

6. บั้วดินพันธุ์ Midas touch

- จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน พบว่า กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบานน้อยที่สุด คือ 165.00 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 168.00 วัน กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 209.50 วัน และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบานมากที่สุด คือ 212.00 วัน (ตารางที่ 4.58)

- จำนวนดอกต่อต้น พบว่า กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีจำนวนดอกต่อต้นมากที่สุด คือ 2.00 ดอก รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (1.50 ดอก) (ตารางที่ 4.58)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก คือ 5.50 เซนติเมตร และความยาวก้านดอก คือ 15.00 เซนติเมตร ขณะที่กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง ไม่พบการเกิดดอกในกรรมวิธีดังกล่าว (ตารางที่ 4.58)

ตารางที่ 4.58 ผลของสูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมต่อคุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Midas touch

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวัน ตั้งแต่ปลูก- ดอกแรก บาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง ดอก (ซม.)	ความยาวก้าน ดอก (ซม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	165.00	2.00	5.50	15.00
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	168.00	2.00	5.50	15.00
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	203.50	2.00	5.50	15.00
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	212.00	1.50	5.50	15.00
LSD _{0.05}	-	-	-	-
C.V. %	-	-	-	-

7. บัวดินพันธุ์ ขาวหอม

- จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน พบว่า กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบานน้อยที่สุด คือ 120.00 วัน รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 123.33 วัน กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง คือ 138.00 วัน กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9

กระถาง (9.50 เซนติเมตร) และกรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (9.00 เซนติเมตร) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.59)

ตารางที่ 4.59 ผลของสูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมต่อคุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ ขาวหอม

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวันตั้งแต่ ปลูก-ดอกแรก บาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง ดอก (ซม.)	ความยาว ก้านดอก (ซม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	174.00abc ^{1/}	1.00c	5.20ab	18.00a
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	196.33ab	2.00abc	5.00b	11.66c
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	202.00a	2.00abc	4.50c	15.00b
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	165.00abc	2.67ab	5.50a	11.16cd
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	180.00abc	1.00c	4.50c	10.00cde
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	158.00bcd	1.00c	5.50a	16.00ab
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	170.67abc	2.00abc	5.25ab	9.00e
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	138.00cd	2.00abc	5.00b	9.50de
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	177.33abc	2.00abc	5.25ab	11.33cd
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	158.00bcd	1.67bc	4.50c	16.00ab
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	120.00d	3.00a	5.33a	11.66c
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	123.33d	1.33c	5.50a	11.00cde
LSD _{0.05}	14.99	1.08	0.32	2.03
C.V. %	41.02	35.75	3.84	9.87

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก พบว่า กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกมากที่สุด คือ 5.50 เซนติเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 5.00 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.60)

- ความยาวก้านดอก พบว่า กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีความยาวก้านดอกมากที่สุด คือ 18.00 เซนติเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) (16.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (13.50 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (13.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (13.00 เซนติเมตร) กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง (12.50 เซนติเมตร) และกรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง (11.00 เซนติเมตร) (ตารางที่ 4.60)

ขณะที่กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง ไม่พบการเกิดดอกในกรรมวิธีดังกล่าว (ตารางที่ 4.60)



ตารางที่ 4.60 ผลของสูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมต่อคุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Heart throb

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวัน ตั้งแต่ปลูก- ดอกแรก บาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง ดอก (ซม.)	ความยาว ก้านดอก (ซม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	158.00	3.00	5.50	16.00
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	158.00	2.00	5.00	13.50
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	168.00	1.00	5.00	11.00
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	196.00	2.00	5.00	13.00
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	166.67	1.67	5.50	18.00
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	180.00	2.00	5.00	12.50
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	202.00	1.00	5.00	10.00
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	211.67	2.00	5.00	13.00
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	-	-	-	-
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	129.00	1.67	5.50	18.00
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	129.00	1.00	5.50	18.00
LSD _{0.05}	-	-	-	-
C.V. %	-	-	-	-

4.1.4 คุณภาพหัวพันธุ์ของบัวดิน จำนวน 8 พันธุ์

1. บัวดินพันธุ์ Australia candida

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Australia candida พบว่ากรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอมากที่สุด คือ 43.87 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC

1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 42.47, 36.70, 36.23, 35.23 และ 33.17 กรัม ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.61)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว พบว่า กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัวมากที่สุด คือ 7.17 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 6.97, 6.40, 6.37 และ 6.23 กรัม ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.61)

- จำนวนหน่อ พบว่า กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีจำนวนหน่อใหม่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ 10.67 หน่อ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 9.33 และ 8.33 หน่อ ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.61)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ในด้านเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ 18.13-22.28 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.61)

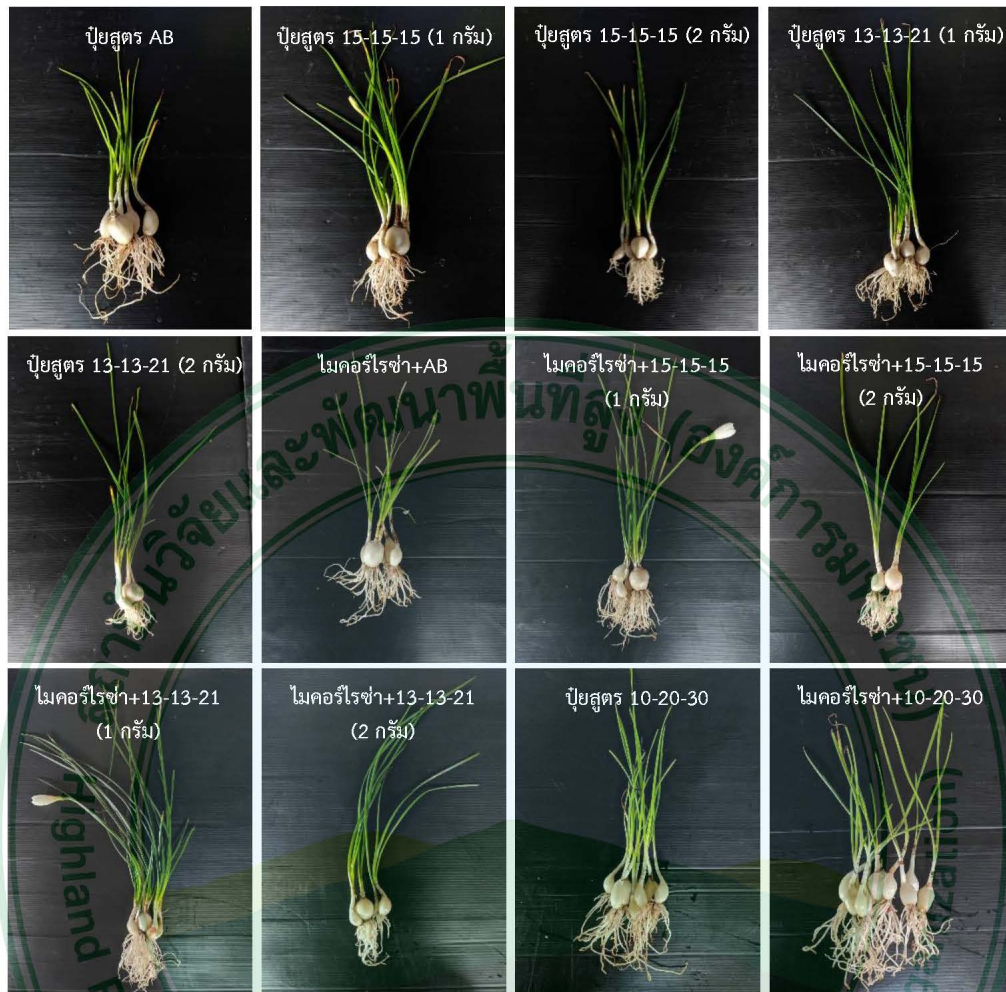


ตารางที่ 4.61 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Australia candida

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์รวม/ กอ (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนัก สดหัว พันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวน หน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง หัวพันธุ์ (มม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	23.20de ^{1/}	6.23abc	6.67cd	19.11
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	42.47ab	5.97abc	8.33abc	19.27
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	31.97bcd	6.37ab	5.33d	20.81
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	35.23abc	6.40ab	5.33d	19.33
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	33.70abcd	6.97ab	5.67d	20.96
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	31.77bcd	5.63abc	7.33bcd	18.13
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	36.70ab	7.17a	6.67cd	21.40
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	16.50e	5.50abc	2.67e	19.56
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	43.87a	5.87abc	7.33bcd	19.53
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	23.40cde	4.53c	5.00de	18.98
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	33.17abcd	5.27bc	9.33ab	22.28
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	36.23ab	5.93abc	10.67a	19.38
LSD _{0.05}	11.89	7.71	2.60	ns
C.V. %	21.81	17.00	23.09	7.87

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%



ภาพที่ 4.12 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูก 32 สัปดาห์ ของพันธุ์ Australia candida ในแต่ละกรรมวิธีทดลอง

2. บัวดินพันธุ์ Krakatua

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Krakatua พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งด้านน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 9.40-12.16 กรัม จำนวนหน่อ 1.00-3.67 หน่อ และเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ 26.09-27.41 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.62)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) พบว่า กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอมากที่สุด คือ 22.83 และ 22.56 กรัม ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 18.96, 18.53 และ 17.93 กรัม ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.62)

ตารางที่ 4.62 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Krakatua

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
1. ให้อปุ๋ยมูลสุร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	18.53ab ^{1/}	11.30	2.00	26.57
2. ให้อปุ๋ยมูลสุร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	17.93ab	10.63	2.33	26.44
3. ให้อปุ๋ยมูลสุร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	14.46bc	9.40	1.67	24.95
4. ให้อปุ๋ยมูลสุร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	16.43bc	10.86	1.67	26.55
5. ให้อปุ๋ยมูลสุร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	15.60bc	11.00	1.33	27.05
6. ให้อปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อปุ๋ยมูลสุร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	22.83a	10.63	3.00	26.09
7. ให้อปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อปุ๋ยมูลสุร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	12.03c	10.43	2.00	26.63
8. ให้อปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อปุ๋ยมูลสุร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	15.13bc	11.10	1.33	26.70
9. ให้อปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อปุ๋ยมูลสุร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	14.50bc	11.90	1.33	26.67
10. ให้อปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อปุ๋ยมูลสุร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	11.60c	11.00	1.00	26.29
11. ให้อปุ๋ยมูลสุร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	18.96ab	10.96	3.00	26.71
12. ให้อปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อปุ๋ยมูลสุร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	22.56a	12.16	3.67	27.41
LSD _{0.05}	5.30	ns	ns	ns
C.V. %	18.83	9.38	47.93	3.71

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%



ภาพที่ 4.13 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูก 32 สัปดาห์ ของพันธุ์ Krakatua ในแต่ละกรรมวิธีทดลอง

3. บัวดินพันธุ์ Crimson sunset

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset พบว่ากรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซ่ารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอมากที่สุด คือ 38.10 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซ่ารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซ่ารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 37.89, 36.20, 35.17, 32.40 และ 30.47 กรัม ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.63)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว พบว่า กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัวมากที่สุด คือ 5.70 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซ่ารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 6 ให้

ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) คือ 4.63, 4.53, 4.53, 4.35, 4.33 และ 4.13 กรัม ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.63)

- จำนวนหน่อ พบว่า กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีจำนวนหน่อใหม่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ 13.33 หน่อ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 11.00, 11.00, 10.67, 10.33 และ 9.00 หน่อ ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.63)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ พบว่า กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางมากที่สุด คือ 20.54 มิลลิเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) คือ 19.20, 19.04, 18.45 และ 18.41 มิลลิเมตร ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.63)

ตารางที่ 4.63 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Crimson sunset

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์รวม/ กอ (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนักสด หัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง หัวพันธุ์ (มม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	35.17abc ^{1/}	4.13bcde	13.33a	17.55de
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	30.47abcd	5.70a	9.00abcde	20.54a
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	26.30cde	4.53bc	6.33cdef	19.20d
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	22.27def	4.35bcd	10.67abc	18.08cd
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	19.76ef	3.30f	5.67ef	16.96ef
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	38.10a	4.53bc	11.00ab	17.92de
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	20.31ef	3.90cdef	6.33cdef	17.99d
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	13.87f	3.90cdef	4.00f	18.02d
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	37.89ab	3.83def	8.67bcde	18.45bcd
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	28.75bcde	3.70ef	6.00def	16.51f
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	32.40abc	4.33bcde	11.00ab	18.41bcd
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	36.20ab	4.63b	10.33abcd	19.04bc
LSD _{0.05}	9.20	0.64	4.41	1.01
C.V. %	19.20	9.07	30.72	3.31

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสมมุติฐานแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%



ภาพที่ 4.14 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูก 32 สัปดาห์ ของพันธุ์ Crimson sunset ในแต่ละกรรมวิธีทดลอง

4. บัวดินพันธุ์ Eastern pearl

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl พบว่ากรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอมากที่สุด คือ 15.80 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) คือ 14.67 และ 14.60 กรัม ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.64)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว พบว่า กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัวมากที่สุด คือ 6.10 และ 6.03 กรัม ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9

mS/cm) (100 mL/กระถาง) คือ 5.77 และ 4.90 กรัม ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.64)

- จำนวนหน่อ พบว่า กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีจำนวนหน่อใหม่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ 3.67 หน่อ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 2.33, 2.33 และ 1.67 หน่อ ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.64)

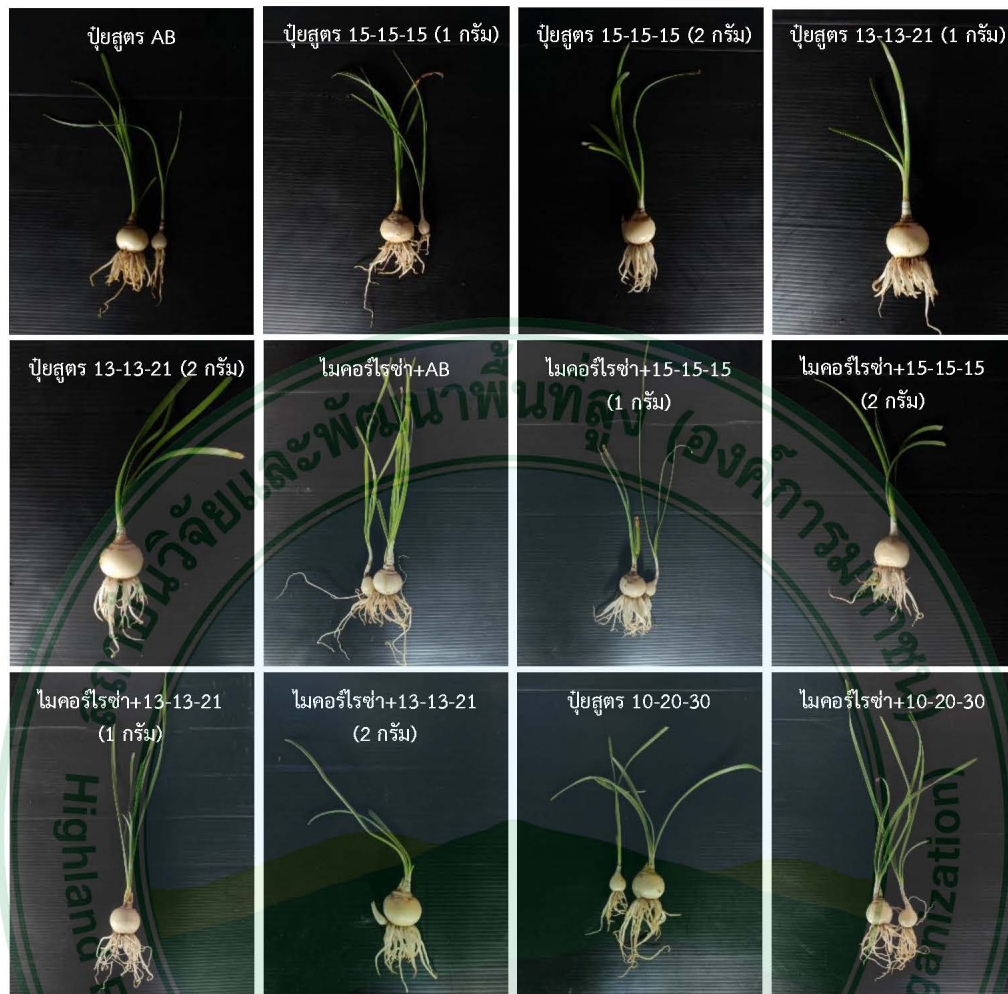
- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ พบว่า กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางมากที่สุด คือ 21.95 และ 21.88 มิลลิเมตร ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) คือ 21.57, 20.57 และ 20.55 มิลลิเมตร ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.64)



ตารางที่ 4.64 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Eastern pearl

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ รวม/กอ (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนัก สดหัว พันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวน หน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง หัวพันธุ์ (มม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	14.60ab ^{1/}	5.77ab	2.33b	21.57ab
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	9.20cd	3.57d	1.33c	17.74e
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	7.13cd	3.70cd	1.00c	18.15e
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	11.10bc	4.67bcd	1.00c	20.07bc
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	6.33d	4.07cd	1.00c	19.11cde
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	9.33cd	4.90abc	1.67bc	20.55abc
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	9.63cd	4.50cd	1.00c	19.78cd
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	5.80d	3.53d	1.00c	18.35de
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	10.70bc	4.70bcd	1.67bc	20.57abc
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	8.83cd	4.07cd	1.00c	19.07cde
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	15.80a	6.03a	3.67a	21.95a
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	14.67ab	6.10a	2.33b	21.88a
LSD _{0.05}	4.19	1.26	0.84	1.51
C.V. %	24.24	1.19	31.58	4.52

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสมรค์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%



ภาพที่ 4.15 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูก 32 สัปดาห์ ของพันธุ์ Eastern pearl ในแต่ละกรรมวิธีทดลอง

5. บัวดินพันธุ์ Bangkok yellow

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมตอกอ (ใบ หัว ราก) หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow พบว่า กรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมตอกอมากที่สุด คือ 29.20, 29.10, 27.23, 26.83 และ 26.70 กรัม ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.65)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว พบว่า กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีน้ำหนักสด

หัวพันธุ์ต่อหัวมากที่สุด คือ 9.50 และ 9.37 กรัม ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง คือ 9.00, 8.83, 8.77 และ 8.60 กรัม ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.65)

- จำนวนหน่อ พบว่า กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีจำนวนหน่อใหม่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ 5.67 หน่อ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 5.33, 5.00, 4.33 และ 4.33 หน่อ ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.65)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ พบว่า กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางมากที่สุด คือ 25.88, 25.61 และ 25.50 มิลลิเมตร ตามลำดับ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 25.43, 24.29, 24.18, 24.16 และ 24.06 มิลลิเมตร ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.65)

ตารางที่ 4.65 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Bangkok yellow

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ รวม/กอ (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนักสด หัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวน หน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง หัวพันธุ์ (มม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	27.23a ^{1/}	8.23abc	5.67a	24.29abc
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	10.90c	7.00cd	2.00d	23.26cd
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	9.50c	7.53bcd	1.67d	23.53cd
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	19.43b	6.70d	4.00bc	22.10d
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	22.67ab	9.50a	4.00bc	25.88a
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	26.70a	8.47abc	5.00abc	23.66bcd
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	26.83a	9.00ab	4.33abc	25.61a
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	24.93ab	8.83ab	3.67c	25.43ab
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	29.10a	8.10abcd	4.33abc	24.06abc
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	29.20a	8.60ab	5.33ab	24.18abc
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	23.10ab	9.37a	5.67a	25.50a
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	25.53ab	8.77ab	5.00abc	24.16abc
LSD _{0.05}	6.63	1.50	1.40	1.84
C.V. %	17.18	10.69	19.74	4.49

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสมรค์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%



ภาพที่ 4.16 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูก 32 สัปดาห์ ของพันธุ์ Bangkok yellow ในแต่ละกรรมวิธีทดลอง

6. บัวดินพันธุ์ Midas touch

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมตอกอ (ใบ หัว ราก) หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Midas touch พบว่ากรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมตอกอมากที่สุด คือ 16.13 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซ่ารอกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซ่ารอกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 15.63, 14.33 และ 13.83 กรัม ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.66)

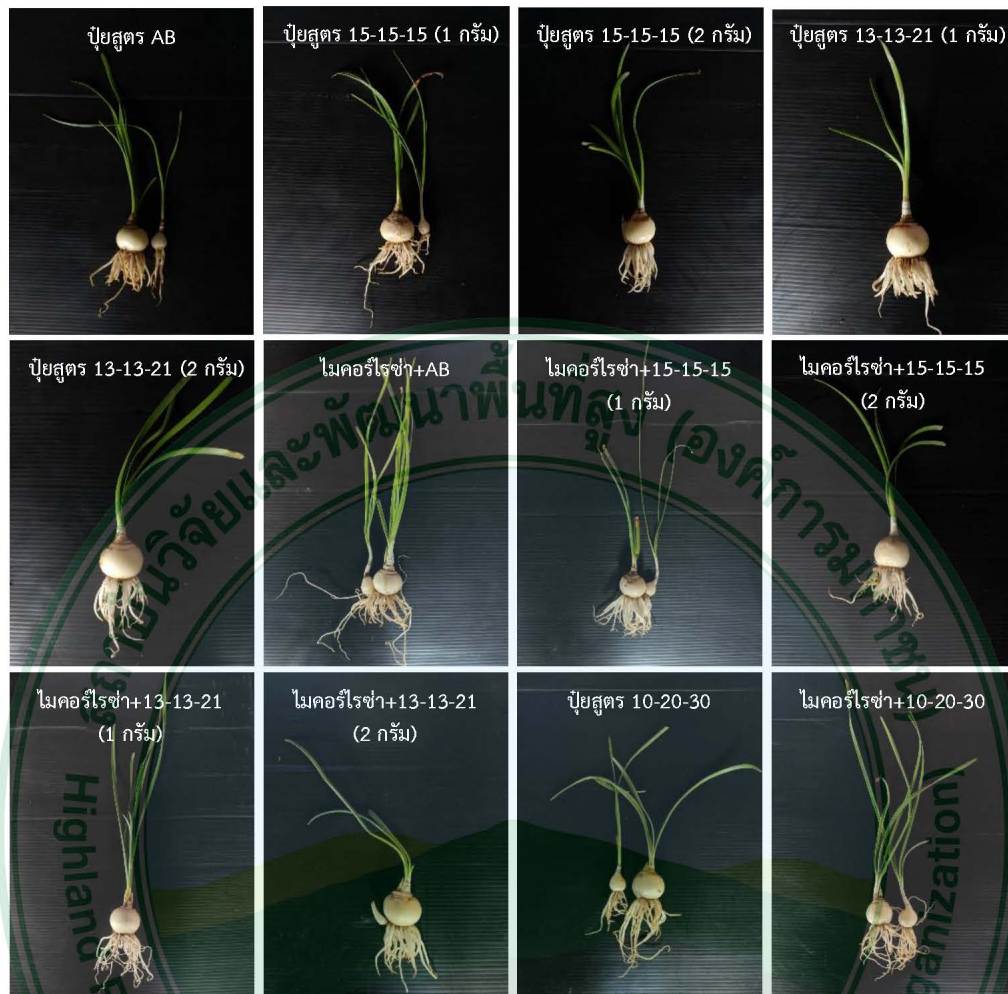
- คุณภาพหัวพันธุ์หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Midas touch พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ทั้งด้านน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 7.40-9.97 กรัม จำนวนหน่อ 1.00-2.67 หน่อ และเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ 23.83-25.92 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.66)

ตารางที่ 4.66 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Midas touch

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัว พันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก) (กรัม)	น้ำหนัก สดหัว พันธุ์/ หัว (กรัม)	จำนวน หน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง หัวพันธุ์ (มม.)
1. ให้อายุสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	12.27cde ^{1/}	7.73	1.67	23.84
2. ให้อายุสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	13.83abcd	8.30	2.67	24.37
3. ให้อายุสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	11.67cde	8.37	1.33	25.23
4. ให้อายุสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	12.60bcd	7.93	1.33	25.83
5. ให้อายุสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	11.17cde	8.20	1.33	24.67
6. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	14.33abc	8.80	2.00	24.82
7. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	10.77de	7.57	2.00	24.02
8. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	12.03cde	7.53	2.00	23.13
9. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	12.50bcde	9.00	1.33	25.34
10. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	9.30e	7.40	1.00	24.79
11. ให้อายุสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	16.13a	9.97	2.00	25.92
12. ให้อายุชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้อายุสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	15.63ab	8.83	2.33	24.52
LSD _{0.05}	3.25	ns	ns	ns
C.V. %	15.24	11.61	34.34	3.93

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสมรค์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%



ภาพที่ 4.17 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูก 32 สัปดาห์ ของพันธุ์ Midas touch ในแต่ละกรรมวิธีทดลอง

7. บัวดินพันธุ์ ขาวหอม

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ขาวหอม พบว่า กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอมากที่สุด คือ 39.73 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 32.03, 30.73, 30.67, 29.85 และ 29.73 กรัม ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.67)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ด้านน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 5.10-9.13 กรัม (ตารางที่ 4.67)

- จำนวนหน่อ พบว่า กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง มีจำนวนหน่อใหม่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ 7.50 หน่อ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) คือ 7.33 และ 6.00 หน่อ ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.67)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ พบว่า กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางมากที่สุด คือ 25.48, 24.87, 24.09, 23.20, 22.72, 22.59 และ 22.21 มิลลิเมตร ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.67)

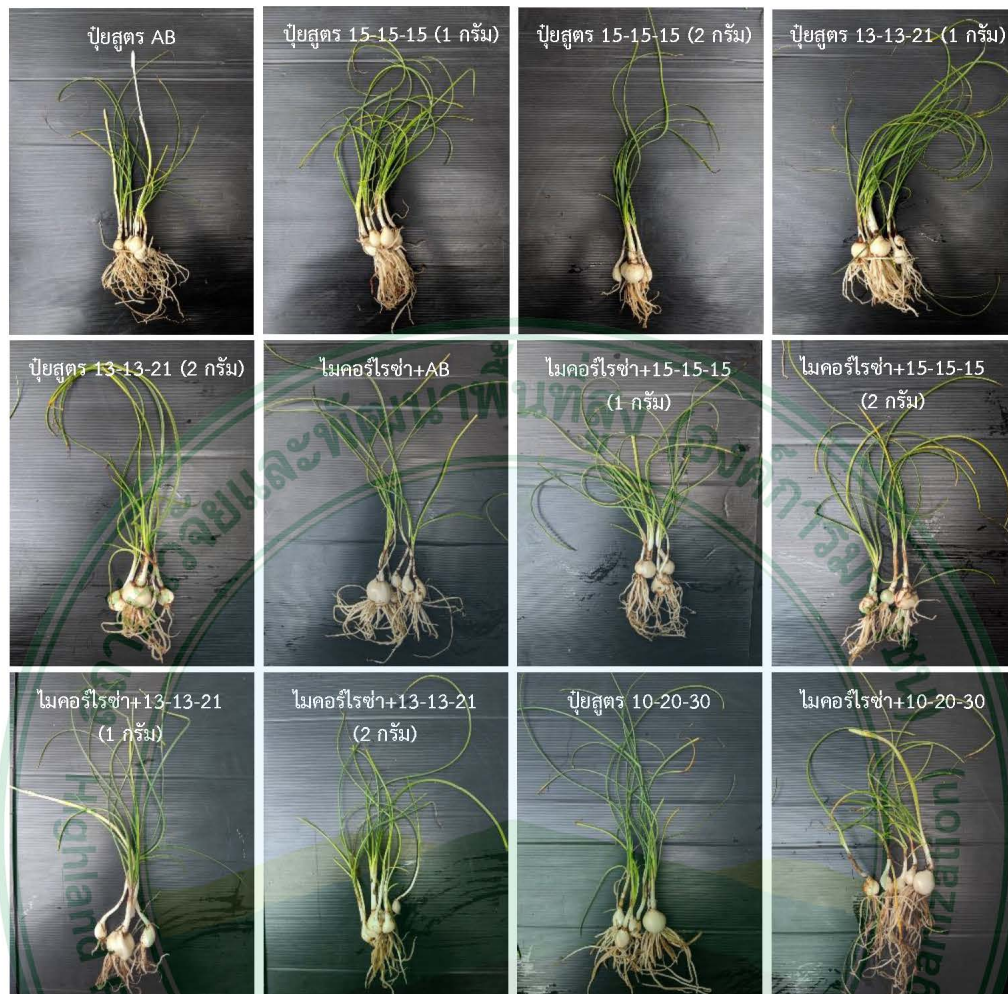


ตารางที่ 4.67 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ ขาวหอม

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	30.67b ^{1/}	5.87	7.33ab	18.92e
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	29.85b	7.27	4.33cd	22.59a
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	18.05cd	6.70	3.50d	21.18cd
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	39.73a	5.10	5.33c	18.16f
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	23.75bc	6.85	5.00cd	21.46b
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	27.60b	10.23	5.67bc	25.48a
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	29.73b	7.10	5.67bc	23.20a
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	26.20bc	5.27	7.50a	19.82d
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	26.97b	7.73	4.67cd	22.21a
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	14.67d	7.13	5.33c	22.72a
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	32.03ab	9.13	5.67bc	24.87a
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	30.73b	7.57	6.00abc	24.09a
LSD _{0.05}	8.34	ns	1.76	3.51
C.V. %	18.01	26.6	19.05	9.45

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสมรภูมิแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%



ภาพที่ 4.18 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูก 32 สัปดาห์ ของพันธุ์ขาวหอม ในแต่ละกรรมวิธีทดลอง

8. บัวดินพันธุ์ Heart throb

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Heart throb พบว่า กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอมากที่สุด คือ 26.43 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) คือ 24.23, 22.17, 21.23 และ 21.17 กรัม ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.68)

- น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว พบว่า กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัวมากที่สุด คือ 7.27 กรัม รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ย

สูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง คือ 6.77, 6.70, 6.67, 6.43, 6.27 และ 6.20 กรัม ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.68)

- จำนวนหน่อ พบว่า กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีจำนวนหน่อใหม่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ 4.67 หน่อ รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) คือ 4.33, 4.00, 4.00 และ 3.67 หน่อ ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.68)

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ พบว่า กรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางมากที่สุด คือ 20.80 มิลลิเมตร รองลงมาคือ กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) คือ 20.51, 20.34, 20.27, 20.19, 19.61, 19.57 และ 19.42 มิลลิเมตร ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.68)

ตารางที่ 4.68 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Heart throb

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัว พันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก) (กรัม)	น้ำหนัก สดหัว พันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวน หน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มม.)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	21.17abc ^{1/}	6.43abc	3.67abc	19.16bcd
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	19.47bcd	6.27abc	4.00abc	19.57abc
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	14.07def	4.93d	3.33bcd	18.14de
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	24.23ab	6.70ab	4.33ab	20.34ab
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	12.67f	5.35cd	2.00e	20.51ab
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	16.30cdef	5.90bcd	3.00cde	18.59cde
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	22.17ab	6.20abc	3.33bcd	19.61abc
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	13.10ef	3.60e	2.33de	17.59e
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	18.53bcde	5.67bcd	3.00cde	20.27ab
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	19.07bcd	6.77ab	3.33bcd	20.80a
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	26.43a	6.67ab	4.67a	19.42abcd
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	21.23abc	7.27a	4.00abc	20.19ab
LSD _{0.05}	5.78	1.13	1.12	1.40
C.V. %	18.04	11.31	19.51	4.26

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%



ภาพที่ 4.19 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูก 32 สัปดาห์ ของพันธุ์ Heart throb ในแต่ละกรรมวิธีทดลอง

4.1.4 ค่าวิเคราะห์วัสดุปลูกก่อนปลูก

ผลการวิเคราะห์คุณสมบัติวัสดุปลูก พบว่าค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ของวัสดุปลูกเป็นกรดเล็กน้อย (6.18) อินทรีย์วัตถุ อยู่ในระดับสูงมาก (31.33%) ปริมาณไนโตรเจน อยู่ในระดับสูงมาก (0.38%) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์สูง (0.02%) โพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้สูงมาก (1.44%) (ตารางที่ 4.69)

ตารางที่ 4.69 ผลการวิเคราะห์ค่าความเป็นกรดด่าง ปริมาณธาตุอาหารหลัก ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และปริมาณอินทรีย์วัตถุ ในวัสดุปลูกก่อนการทดลอง

คุณสมบัติวัสดุปลูก	pH	N (%)	P (%)	K (%)	OM (%)
ค่าวิเคราะห์	6.18	0.38	0.02	1.44	31.33
แปลผล	กรดเล็กน้อย	สูงมาก	สูง	สูงมาก	สูงมาก

4.1.5 ค่าวิเคราะห์วัสดุปลูกหลังปลูก

- ผลการวิเคราะห์ความเป็นกรด-ด่าง (pH) ปริมาณธาตุอาหารหลัก ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และปริมาณอินทรีย์วัตถุ พบว่า ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ของวัสดุปลูก หลังปลูกในกรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และ กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) เป็นต่างจัด คือ 8.57 และ 8.62 ตามลำดับ สำหรับ กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีค่า ความเป็นกรด-ด่าง (pH) เป็นต่างปานกลาง คือ 8.38 และ 8.45 ตามลำดับ ขณะที่กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ย เม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/ กระถาง, กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ด สูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง มีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) เป็นกรดรุนแรงมาก คือ 4.17- 4.49 (ตารางที่ 4.70)

- ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (P) ของวัสดุปลูกหลังปลูกในกรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง), กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ย สูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง), กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง) มีค่าต่ำ เท่ากับ 464.37, 465.52, 672.41 และ 570.69 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ตามลำดับ ขณะที่กรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ด สูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 8 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง และกรรมวิธีที่ 10 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/ กระถาง มีค่าสูงมาก คือ 5,051.72-9,431.03 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (ตารางที่ 4.70)

- ปริมาณไนโตรเจน (N) ของวัสดุปลูก พบว่า ทุกกรรมวิธีของวัสดุปลูกหลังปลูกอยู่ในระดับสูง มาก คือ 0.27-0.89 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ (K) ของวัสดุปลูกหลังปลูก พบว่า ทุกกรรมวิธีของวัสดุปลูกหลังปลูกอยู่ในระดับสูงมาก คือ 748.18-8,465.91 มิลลิกรัมต่อ กิโลกรัม และค่าปริมาณอินทรีย์วัตถุ (OM) ของวัสดุปลูก พบว่า ทุกกรรมวิธีของวัสดุปลูกหลังปลูกอยู่ ในระดับสูงมาก คือ 19.65-28.97 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.70)

ตารางที่ 4.70 ผลการวิเคราะห์ค่าความเป็นกรดต่าง ปริมาณธาตุอาหารหลัก ได้แก่ ไนโตรเจน
ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และปริมาณอินทรีย์วัตถุ ในวัสดุปลูกหลังปลูกการทดลอง

กรรมวิธี	pH	N (%)	P (mg/kg)	K (mg/kg)	OM (%)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	8.57	0.37	464.37	1,010.00	26.34
แปลผล	ต่างจัด	สูงมาก	ต่ำ	สูงมาก	สูงมาก
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	4.29	0.50	5,896.55	2,523.86	26.41
แปลผล	กรดรุนแรงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	4.40	0.51	8,051.72	3,248.86	22.94
แปลผล	กรดรุนแรงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	4.17	0.47	9,431.03	2,888.64	28.97
แปลผล	กรดรุนแรงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	4.39	0.89	7,827.59	8,465.91	27.20
แปลผล	กรดรุนแรงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซา ร่องกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 ml./กระถาง)	8.62	0.35	465.52	765.91	22.07
แปลผล	ต่างจัด	สูงมาก	ต่ำ	สูงมาก	สูงมาก
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซา ร่องกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	4.23	0.44	5,051.72	1,898.86	21.70
แปลผล	กรดรุนแรงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซา ร่องกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	4.49	0.56	7,327.59	3,518.18	19.65

กรรมวิธี	pH	N (%)	P (mg/kg)	K (mg/kg)	OM (%)
แปลผล	กรดรุนแรง มาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซา ร่อนก้นหลุม+ปุ๋ยเม็ด สูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	4.29	0.44	6,465.52	2,880.68	19.74
แปลผล	กรดรุนแรง มาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซา ร่อนก้นหลุม+ปุ๋ยเม็ด สูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	4.49	0.62	8,706.90	5,679.55	18.69
แปลผล	กรดรุนแรง มาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	8.38	0.30	672.41	887.27	20.61
แปลผล	ด่างปานกลาง	สูงมาก	ต่ำ	สูงมาก	สูงมาก
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซา ร่อนก้นหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/ กระถาง)	8.45	0.27	570.69	748.18	20.97
แปลผล	ด่างปานกลาง	สูงมาก	ต่ำ	สูงมาก	สูงมาก

4.1.5 ค่าวิเคราะห์พืชหลังปลูก

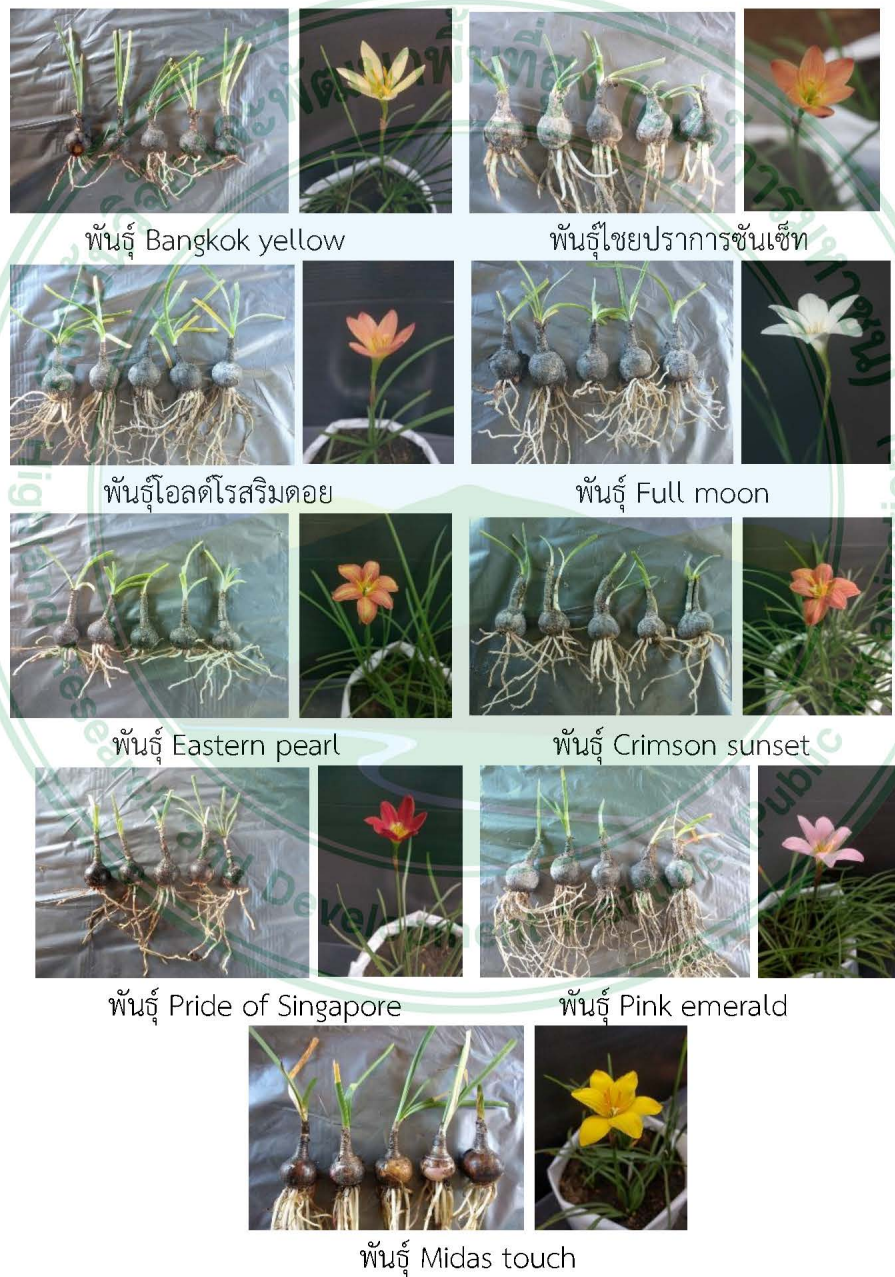
- ค่าวิเคราะห์ปริมาณไนโตรเจนทั้งหมด (Total N) ของหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูก พบว่ากรรมวิธีที่ 1 ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง), กรรมวิธีที่ 6 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซา ร่อนก้นหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง), กรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และกรรมวิธีที่ 12 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซา ร่อนก้นหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) มีปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดเท่ากับ 2.22-2.49 เปอร์เซ็นต์ สำหรับกรรมวิธีที่ 2 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 4 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 7 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซา ร่อนก้นหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 9 ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซา ร่อนก้นหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง มีปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดเท่ากับ 4.20-4.95 เปอร์เซ็นต์ และพบว่ากรรมวิธีที่ 3 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 5 ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง, กรรมวิธีที่ 8 ให้

ตารางที่ 4.71 ผลวิเคราะห์ ปริมาณธาตุอาหารหลัก ได้แก่ ไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) และ โพแทสเซียม (K) ในหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูก

กรรมวิธี	N (%)	P (%)	K (%)
1. ให้ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	2.22	0.20	1.89
2. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	4.73	0.63	3.73
3. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	6.25	0.79	3.99
4. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	4.20	0.65	3.60
5. ให้ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	6.85	0.78	4.07
6. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยสูตร AB อัตรา 1:200 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	2.33	0.24	2.72
7. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	4.95	0.63	4.02
8. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	6.65	0.86	3.76
9. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 1 กรัม/กระถาง	4.47	0.64	3.44
10. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ปุ๋ยเม็ดสูตร 13-13-21 อัตรา 2 กรัม/กระถาง	7.35	1.15	3.75
11. ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	2.49	0.36	2.90
12. ให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง)	2.35	0.32	2.69

4.3 การทดลองที่ 3 การศึกษาอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์บัวดิน

เตรียมหัวพันธุ์บัวดิน จำนวน 9 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Bangkok yellow, ไชยปราการชั้นเซ็ท, โอลด์โรสริมตอย, Full moon, Eastern pearl, Crimson sunset, Pride of Singapore, Pink emerald และ Midas touch (ภาพที่ 4.9) บันทึกคุณภาพหัวพันธุ์ก่อนนำเข้าห้องเย็น เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2561 ที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ อุณหภูมิห้อง, อุณหภูมิ 15 ± 3 องศาเซลเซียส และ อุณหภูมิ 5 ± 3 องศาเซลเซียส นาน 2 เดือน



ภาพที่ 4.20 หัวพันธุ์บัวดินที่ใช้ในการศึกษาอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์บัวดินจำนวน 9 พันธุ์

4.3.1 คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนเก็บรักษาในอุณหภูมิแตกต่างกัน 3 ระดับ ของบัวดิน 9 พันธุ์

1. บัวดินพันธุ์ Bangkok yellow

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 3 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 6.62-6.87 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 21.23-21.87 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 21.23-21.87 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.72)

2. บัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเข้ท

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 3 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเข้ท พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 3.45-3.62 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 16.88-17.70 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 18.18-18.57 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.73)

3. บัวดินพันธุ์ โอเลต์โรสริมตอย

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 3 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์โอเลต์โรสริมตอย พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 7.64-7.85 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 23.53-23.82 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 22.50-22.91 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.74)

4. บัวดินพันธุ์ Full moon

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 3 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Full moon พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 15.15-15.24 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 29.38-29.66 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 31.37-32.26 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.75)

5. บัวดินพันธุ์ Eastern pearl

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 3 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 4.62-4.69 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 19.66-19.91 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 18.63-19.21 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.76)

6. บัวดินพันธุ์ Crimson sunset

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 3 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 3.75-3.78 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 18.16-18.66 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 17.20-17.55 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.77)

7. บัวดินพันธุ์ Pride of Singapore

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 3 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Pride of Singapore พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 8.42-8.64 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 25.62-26.41 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 22.42-22.69 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.78)

8. บัวดินพันธุ์ Pink emerald

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 3 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Pink emerald พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 11.84-12.12 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 26.26-26.68 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 27.45-27.70 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.79)

9. บัวดินพันธุ์ Midas touch

- คุณภาพหัวพันธุ์ก่อนปลูกทั้ง 3 กรรมวิธีของบัวดินพันธุ์ Midas touch พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 8.16-8.50 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ ขนาด 24.28-24.46 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 21.93-23.30 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.80)

ตารางที่ 4.72 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Bangkok yellow ก่อนเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. อุณหภูมิห้อง	6.66	22.16	21.39
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	6.87	21.80	21.87
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	6.62	22.27	21.23
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	10.32	3.52	3.64

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.73 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นแช่ก่อนเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. อุณหภูมิห้อง	3.45	16.95	18.18
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	3.62	16.88	18.57
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	3.51	17.70	18.48
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	10.22	10.47	4.84

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.74 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์โอลด์โรสริมตอย ก่อนเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน
3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. อุณหภูมิห้อง	7.71	23.59	22.91
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	7.85	23.53	22.78
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	7.64	23.82	22.50
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	6.75	3.89	3.04

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.75 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Full moon ก่อนเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. อุณหภูมิห้อง	15.15	29.38	31.87
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	15.22	29.41	32.26
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	15.24	29.66	31.37
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	8.74	3.59	4.65

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.76 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Eastern pearl ก่อนเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน
3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. อุณหภูมิห้อง	4.69	19.88	19.21
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	4.62	19.91	18.63
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	4.62	19.66	18.88
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	4.70	3.08	3.25

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.77 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Crimson sunset ก่อนเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. อุณหภูมิห้อง	3.75	18.16	17.46
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	3.78	18.56	17.20
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	3.75	18.66	17.55
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	7.01	3.50	4.68

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.78 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Pride of Singapore ก่อนเก็บรักษาที่อุณหภูมิ
ต่างกัน 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. อุณหภูมิห้อง	8.55	25.62	22.69
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	8.42	26.41	22.54
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	8.64	25.99	22.42
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	6.05	4.48	3.09

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.79 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Pink emerald ก่อนเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3
ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. อุณหภูมิห้อง	12.12	26.26	27.68
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	11.84	26.68	27.70
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	11.87	26.26	27.45
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	4.13	2.99	2.68

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.80 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Midas touch ก่อนเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)
1. อุณหภูมิห้อง	8.16	24.46	21.93
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	8.50	24.34	23.30
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	8.48	24.28	22.58
LSD _{0.05}	ns	ns	ns
C.V. %	11.72	7.52	5.80

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

4.3.2 คุณภาพหัวพันธุ์หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิแตกต่างกัน 3 ระดับ ของบัวดิน 9 พันธุ์

1. บัวดินพันธุ์ Bangkok yellow

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์มากที่สุดคือ 5.95 กรัม และ 21.11 มิลลิเมตร ตามลำดับ รองลงมาคือ การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส (5.60 กรัม และ 20.35 มิลลิเมตร) และอุณหภูมิห้อง (5.33 กรัม และ 20.01 มิลลิเมตร) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ความยาวหัวพันธุ์พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ และไม่พบเปอร์เซ็นต์ความเสียหาย (ตารางที่ 4.81)

ตารางที่ 4.81 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Bangkok yellow หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)	เปอร์เซ็นต์ ความ เสียหาย (%)
1. อุณหภูมิห้อง	5.33c ^{1/}	20.01b	19.76	0.00
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	5.60b	20.35b	19.65	0.00
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	5.95a	21.11a	19.83	0.00
LSD _{0.05}	0.22	0.49	ns	
C.V. %	5.34	3.28	2.87	

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

2. บัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเชื้อ

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับของบัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเชื้อ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 2.78-3.03 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 15.21-15.80 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 16.93-17.57 มิลลิเมตร และไม่พบเปอร์เซ็นต์ความเสียหาย (ตารางที่ 4.82)

ตารางที่ 4.82 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเชื้อหลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่าง 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาวหัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)	เปอร์เซ็นต์ความเสียหาย (%)
1. อุณหภูมิห้อง	2.78	15.21	16.93	0.00
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	2.96	15.80	17.35	0.00
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	3.03	15.70	17.57	0.00
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	
C.V. %	10.14	5.33	4.09	

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

3. บัวดินพันธุ์ โอลด์โรสริมตอย

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับของบัวดินพันธุ์ โอลด์โรสริมตอย พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์มากที่สุดคือ 6.77 กรัม และ 22.54 มิลลิเมตร ตามลำดับ รองลงมาคือ การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส (6.74 กรัม และ 21.83 มิลลิเมตร) และอุณหภูมิห้อง (6.16 กรัม และ 21.32 มิลลิเมตร) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ความยาวหัวพันธุ์พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ และไม่พบเปอร์เซ็นต์ความเสียหาย (ตารางที่ 4.83)

4. บัวดินพันธุ์ Full moon

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับของบัวดินพันธุ์ Full moon พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส และการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ และความยาวหัวพันธุ์มากกว่าการเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง ขณะที่คุณภาพหัวพันธุ์หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิห้อง มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ และความยาวหัวพันธุ์น้อยที่สุด คือ 11.40 กรัม 25.40 มิลลิเมตร และ 27.51 มิลลิเมตร ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่พบเปอร์เซ็นต์ความเสียหาย (ตารางที่ 4.84)

ตารางที่ 4.83 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์โอลด์โรสริมตอย หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)	เปอร์เซ็นต์ ความ เสียหาย (%)
1. อุณหภูมิห้อง	6.16b ^{1/}	21.32b	21.54	0.00
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	6.74a	21.83ab	21.65	0.00
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	6.77a	22.54a	21.65	0.00
LSD _{0.05}	0.39	0.76	ns	
C.V. %	8.23	4.76	4.84	

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.84 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Full moon หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)	เปอร์เซ็นต์ ความ เสียหาย (%)
1. อุณหภูมิห้อง	11.40b ^{1/}	25.40b	27.51b	0.00
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	13.12a	27.42a	29.04a	0.00
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	13.56a	27.11a	29.61a	0.00
LSD _{0.05}	0.89	1.53	0.82	
C.V. %	9.60	7.83	3.87	

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

5. บัวดินพันธุ์ Eastern pearl

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 4.02-4.19 กรัม และเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 18.57-18.78 มิลลิเมตร ความยาวหัวพันธุ์ พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส มีความยาวหัวพันธุ์มากที่สุด คือ 18.49 มิลลิเมตร ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่พบเปอร์เซ็นต์ความเสียหาย (ตารางที่ 4.85)

ตารางที่ 4.85 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Eastern pearl หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)	เปอร์เซ็นต์ ความ เสียหาย (%)
1. อุณหภูมิห้อง	4.02	18.57	18.41a ^{1/}	0.00
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	4.04	18.62	17.86b	0.00
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	4.19	18.78	18.49a	0.00
LSD _{0.05}	ns	ns	0.38	
C.V. %	5.17	2.95	2.83	

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสดมภ์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

6. บัวดินพันธุ์ Crimson sunset

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 3.09-3.15 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 16.63-16.81 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 16.74-16.84 มิลลิเมตร และไม่พบเปอร์เซ็นต์ความเสียหาย (ตารางที่ 4.86)

7. บัวดินพันธุ์ Pride of Singapore

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับของบัวดินพันธุ์ Pride of Singapore พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส และการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ และความยาวหัวพันธุ์มากกว่าเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง ขณะที่คุณภาพหัวพันธุ์หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิห้อง มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ และความยาวหัวพันธุ์น้อยที่สุด คือ 6.55 กรัม 22.78 มิลลิเมตร และ 20.50 มิลลิเมตร ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่พบเปอร์เซ็นต์ความเสียหาย (ตารางที่ 4.87)

ตารางที่ 4.86 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Crimson sunset หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)	เปอร์เซ็นต์ ความ เสียหาย (%)
1. อุณหภูมิห้อง	3.09	16.63	16.74	0.00
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	3.09	16.72	16.74	0.00
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	3.15	16.81	16.84	0.00
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	
C.V. %	7.80	3.29	3.72	

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.87 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Pride of Singapore หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)	เปอร์เซ็นต์ ความ เสียหาย (%)
1. อุณหภูมิห้อง	6.55b ^{1/}	22.78b	20.50b	0.00
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	6.92ab	23.30ab	21.76a	0.00
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	7.26a	24.00a	21.70a	0.00
LSD _{0.05}	0.41	0.93	0.61	
C.V. %	8.17	5.43	3.89	

หมายเหตุ ^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัณฐานแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

8. บัวดินพันธุ์ Pink emerald

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับของบัวดินพันธุ์ Pink emerald พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์มากที่สุดคือ 10.88 กรัม และ 25.57 มิลลิเมตร ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ความยาวหัวพันธุ์ พบว่า ในแต่ละกรรมวิธีทดลองไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ และไม่พบเปอร์เซ็นต์ความเสียหาย (ตารางที่ 4.88)

ตารางที่ 4.88 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Pink emerald หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)	เปอร์เซ็นต์ ความ เสียหาย (%)
1. อุณหภูมิห้อง	10.44b ^{1/}	25.11ab	25.11	0.00
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	10.51b	24.94b	25.88	0.00
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	10.88a	25.57a	26.20	0.00
LSD _{0.05}	0.32	0.46	ns	
C.V. %	4.14	2.52	2.94	

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัณฐานแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

9. บัวดินพันธุ์ Midas touch

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับของบัวดินพันธุ์ Midas touch พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์ที่มีน้ำหนัก 7.06-7.54 กรัม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ขนาด 22.56-23.22 มิลลิเมตร และความยาวหัวพันธุ์ขนาด 20.48-21.43 มิลลิเมตร และไม่พบเปอร์เซ็นต์ความเสียหาย (ตารางที่ 4.89)

ตารางที่ 4.89 คุณภาพของหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Midas touch หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์ (กรัม)	เส้นผ่าน ศูนย์กลางหัว พันธุ์ (มิลลิเมตร)	ความยาว หัวพันธุ์ (มิลลิเมตร)	เปอร์เซ็นต์ ความ เสียหาย (%)
1. อุณหภูมิห้อง	7.06	22.56	20.68	0.00
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	7.16	22.56	20.48	0.00
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	7.54	23.22	21.43	0.00
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	
C.V. %	11.99	6.89	5.33	

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%



ภาพที่ 4.21 การเจริญเติบโตหลังปลูก 32 สัปดาห์ หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ อุณหภูมิห้อง, อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส ของบัวดินพันธุ์ จำนวน 9 พันธุ์

4.3.3 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดิน จำนวน 8 พันธุ์

1. บัวดินพันธุ์ Bangkok yellow

- เปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่าแต่ละกรรมวิธีมีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.90)

- วันที่ปลูกจนถึงออกของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ปลูกจนถึงออกเร็วที่สุด คือ 20.60 วัน รองลงมา คือ การเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง (24.20 วัน) และการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส (32.46 วัน) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.90)

- การเจริญเติบโตทางลำต้นของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งความสูงต้นที่มีขนาด 31.00 ซม. และจำนวนใบ 22.60-25.60 ใบ (ตารางที่ 4.90)

ตารางที่ 4.90 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น			
	เปอร์เซ็นต์การงอก (%)	วันที่ปลูก-งอก (วัน)	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. อุณหภูมิห้อง	100.00	24.20a ^{1/}	31.00	25.60
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	100.00	32.46b	31.00	22.60
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	100.00	20.60a	31.00	22.80
LSD _{0.05}		6.97	ns	ns
C.V. %		36.74	9.03	19.41

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสมมุติฐานแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

2. บัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเซ็ท

- เปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเซ็ท หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่าแต่ละกรรมวิธีมีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.91)

- วันที่ปลูกจนถึงงอกของบัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเซ็ท พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ปลูกจนถึงงอกเร็วที่สุด คือ 20.13 วัน รองลงมา คือ การเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง (26.53 วัน) และการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส (27.80 วัน) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.91)

- การเจริญเติบโตทางลำต้นของบัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเซ็ท หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งความสูงต้นที่มีขนาด 21.80-22.00 ซม. และจำนวนใบ 16.60-21.60 ใบ (ตารางที่ 4.91)

3. บัวดินพันธุ์ โอลด์โรสริมดอย

- เปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ โอลด์โรสริมดอย หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่าแต่ละกรรมวิธีมีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.92)

- วันที่ปลูกจนถึงงอกของบัวดินพันธุ์ โอลด์โรสริมดอย พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ปลูกจนถึงงอกเร็วที่สุด คือ 37.46 วัน รองลงมา คือ การเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง (41.60 วัน) และการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส (46.73 วัน) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.92)

- การเจริญเติบโตทางลำต้นของบัวดินพันธุ์ โอลด์โรสริมดอย หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งความสูงต้นที่มีขนาด 26.00-31.00 ซม. และจำนวนใบ 20.40-23.00 ใบ (ตารางที่ 4.92)

ตารางที่ 4.91 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเซ็ท หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น			
	เปอร์เซ็นต์การงอก (%)	วันที่ปลูก-งอก (วัน)	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. อุณหภูมิห้อง	100.00	26.53b ^{1/}	22.00	16.60
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	100.00	27.80b	21.80	18.40
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	100.00	20.13a	21.80	21.60
LSD _{0.05}		4.79	ns	ns
C.V. %		26.20	8.72	28.77

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสมมุติฐานแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.92 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ โอเลดโรสริมดอย หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น			
	เปอร์เซ็นต์การงอก (%)	วันที่ปลูก-งอก (วัน)	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. อุณหภูมิห้อง	100.00	41.60a ^{1/}	26.00	22.20
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	100.00	46.73b	31.00	20.40
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	100.00	37.46a	29.80	23.00
LSD _{0.05}		4.51	ns	ns
C.V. %		14.61	12.33	20.71

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสมมุติฐานแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

4. บัวดินพันธุ์ Full moon

- เปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ Full moon หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่าแต่ละกรรมวิธีมีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.93)

- วันที่ปลูกจนถึงงอกของบัวดินพันธุ์ Full moon พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ปลูกจนถึงงอกเร็วที่สุด คือ 30.66 วัน รองลงมา คือ การเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง (39.53 วัน) และการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส (43.93 วัน) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.93)

- การเจริญเติบโตทางลำต้นของบัวดินพันธุ์ Full moon หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งความสูงต้นที่มีขนาด 18.40-21.60 ซม. และจำนวนใบ 15.20-18.00 ใบ (ตารางที่ 4.93)

ตารางที่ 4.93 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Full moon หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น			
	เปอร์เซ็นต์การงอก (%)	วันที่ปลูก-งอก (วัน)	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. อุณหภูมิห้อง	100.00	39.53b ^{1/}	21.20	18.00
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	100.00	43.93c	18.40	17.00
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	100.00	30.66a	21.60	15.20
LSD _{0.05}		3.72	ns	ns
C.V. %		13.28	16.58	28.60

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสมมุติฐานแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

5. บัวดินพันธุ์ Eastern pearl

- เปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่าแต่ละกรรมวิธีมีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.94)

- วันที่ปลูกจนถึงงอกของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ปลูกจนถึงงอกเร็วที่สุด คือ 42.60 วัน รองลงมา คือ การเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง (53.13 วัน) และการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส (56.20 วัน) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.94)

- การเจริญเติบโตทางลำต้นของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งความสูงต้นที่มีขนาด 36.40-36.60 ซม. และจำนวนใบ 35.40-36.60 ใบ (ตารางที่ 4.94)

6. บัวดินพันธุ์ Crimson sunset

- เปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่าแต่ละกรรมวิธีมีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.95)

- วันที่ปลูกจนถึงงอกของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ปลูกจนถึงงอกเร็วที่สุด คือ 30.26 วัน รองลงมา คือ การเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง (37.06 วัน) และการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส (39.80 วัน) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.95)

- การเจริญเติบโตทางลำต้นของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งความสูงต้นที่มีขนาด 26.60-28.60 ซม. และจำนวนใบ 32.20-39.20 ใบ (ตารางที่ 4.95)

ตารางที่ 4.94 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น			
	เปอร์เซ็นต์การงอก (%)	วันที่ปลูก-งอก (วัน)	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. อุณหภูมิห้อง	100.00	53.13b ^{1/}	36.60	36.60
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	100.00	56.20b	36.40	35.40
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	100.00	42.60a	36.40	36.60
LSD _{0.05}		5.81	ns	ns
C.V. %		15.59	6.51	17.28

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.95 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น			
	เปอร์เซ็นต์การงอก (%)	วันที่ปลูก-งอก (วัน)	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. อุณหภูมิห้อง	100.00	37.06b ^{1/}	28.60	32.20
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	100.00	39.80b	27.40	39.20
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	100.00	30.26a	26.60	35.80
LSD _{0.05}		5.10	ns	ns
C.V. %		19.39	10.46	25.93

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

7. บัวดินพันธุ์ Pride of Singapore

- เปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ Pride of Singapore หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่าแต่ละกรรมวิธีมีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.96)

- วันที่ปลูกจนถึงงอกของบัวดินพันธุ์ Pride of Singapore พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ปลูกจนถึงงอกเร็วที่สุด คือ 32.73 วัน

รองลงมา คือ การเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง (33.86 วัน) และการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15 ± 3 องศาเซลเซียส (44.80 วัน) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.96)

- การเจริญเติบโตทางลำต้นของบัวดินพันธุ์ Pride of Singapore หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติด้านความสูงต้นที่มีขนาด 28.40-30.40 ซม. สำหรับจำนวนใบพบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 ± 3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีจำนวนใบต่อต้นมากที่สุด คือ 28.60 ใบ รองลงมา คือ การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15 ± 3 องศาเซลเซียส (28.20 ใบ) และการเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง (20.00 ใบ) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.96)

ตารางที่ 4.96 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Pride of Singapore หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น			
	เปอร์เซ็นต์การงอก (%)	วันที่ปลูก-งอก (วัน)	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. อุณหภูมิห้อง	100.00	33.86a ^{1/}	30.20	20.00b
2. อุณหภูมิ 15 ± 3 องศาเซลเซียส	100.00	44.80b	30.40	28.20a
3. อุณหภูมิ 5 ± 3 องศาเซลเซียส	100.00	32.73a	28.40	28.60a
LSD _{0.05}		5.51	ns	7.20
C.V. %		20.14	9.39	20.42

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสมมุติฐานแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

8. บัวดินพันธุ์ Pink emerald

- เปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ Pink emerald หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่าแต่ละกรรมวิธีมีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.97)

- วันที่ปลูกจนถึงงอกของบัวดินพันธุ์ Pink emerald พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 ± 3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ปลูกจนถึงงอกเร็วที่สุด คือ 40.00 วัน รองลงมา คือ การเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง (65.86 วัน) และการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15 ± 3 องศาเซลเซียส (68.26 วัน) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.97)

- การเจริญเติบโตทางลำต้นของบัวดินพันธุ์ Pink emerald หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งความสูงต้นที่มีขนาด 32.40-35.20 ซม. และจำนวนใบ 27.80-31.40 ใบ (ตารางที่ 4.97)

ตารางที่ 4.97 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Pink emerald หลังปลูก 32 สัปดาห์

กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น			
	เปอร์เซ็นต์การงอก (%)	วันที่ปลูก-งอก (วัน)	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. อุณหภูมิห้อง	100.00	65.86b ^{1/}	32.40	29.80
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	100.00	68.26b	35.20	27.80
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	100.00	40.00a	34.20	31.40
LSD _{0.05}		5.72	ns	ns
C.V. %		13.39	6.52	21.51

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

9. บัวดินพันธุ์ Midas touch

- เปอร์เซ็นต์การงอกของบัวดินพันธุ์ Midas touch หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่าแต่ละกรรมวิธีมีเปอร์เซ็นต์การงอก 100.00 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.98)

- วันที่ปลูกจนถึงงอกของบัวดินพันธุ์ Midas touch พบว่า การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน มีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ปลูกจนถึงงอกเร็วที่สุด คือ 43.20 วัน รองลงมา คือ การเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง (52.66 วัน) และการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส (58.00 วัน) ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.98)

- การเจริญเติบโตทางลำต้นของบัวดินพันธุ์ Midas touch หลังปลูก 32 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งความสูงต้นที่มีขนาด 19.60-23.50 ซม. และจำนวนใบ 10.80-14.00 ใบ (ตารางที่ 4.98)

ตารางที่ 4.98 การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Midas touch หลังปลูก 32 สัปดาห์

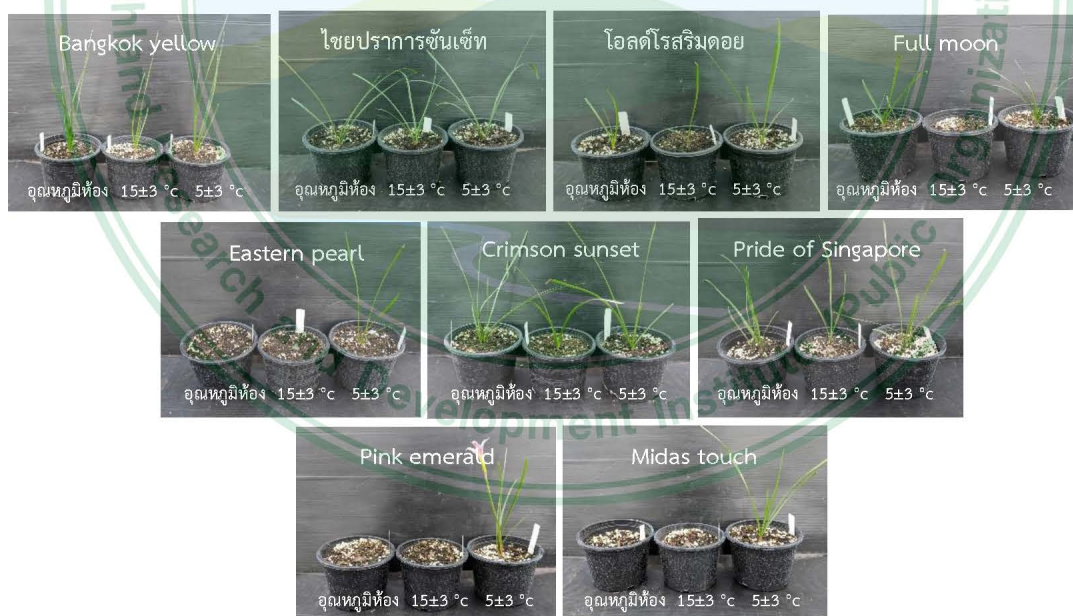
กรรมวิธี	การเจริญเติบโตทางลำต้น			
	เปอร์เซ็นต์การงอก (%)	วันที่ปลูก-งอก (วัน)	ความสูงต้น (ซม.)	จำนวนใบ (ใบ/ต้น)
1. อุณหภูมิห้อง	100.00	52.66b ^{1/}	19.60	10.80
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	100.00	58.00c	23.50	14.00
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	100.00	43.20a	22.40	10.80
LSD _{0.05}		2.53	ns	ns
C.V. %		6.71	11.33	25.00

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

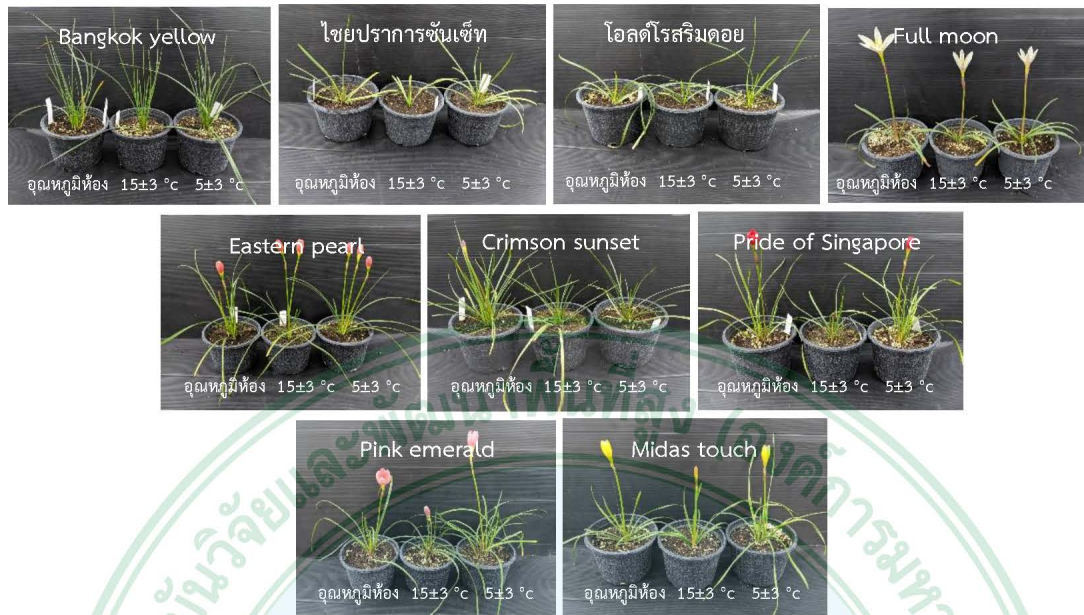
^{1/} คือ ตัวอักษรที่ต่างกันในแต่ละสัปดาห์แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%



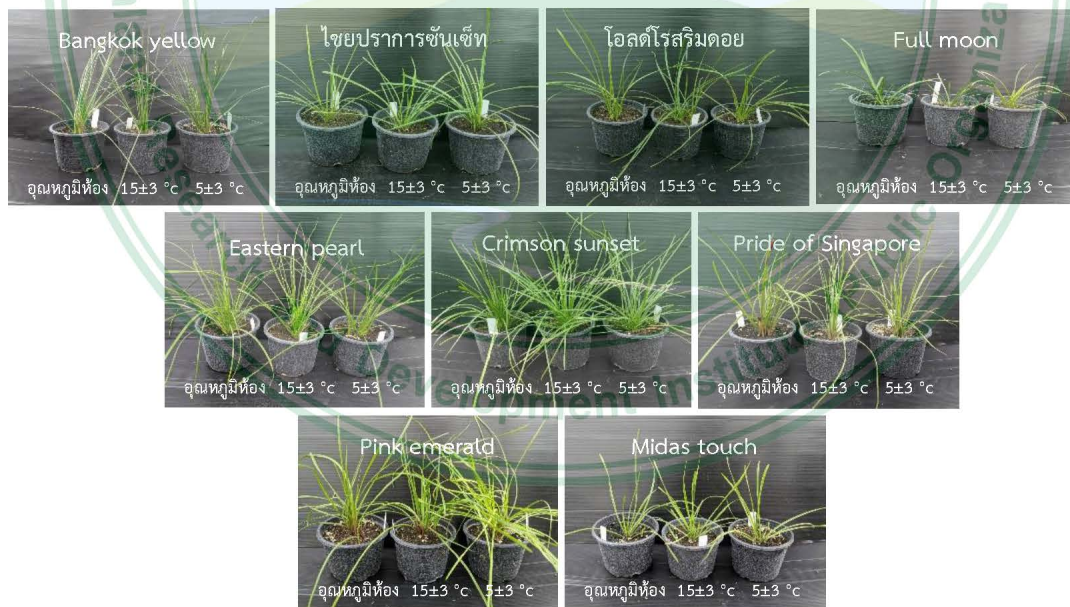
ภาพที่ 4.22 การเจริญเติบโตหลังปลูก 4 สัปดาห์ หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ อุณหภูมิห้อง, อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส ของบัวดินพันธุ์ จำนวน 9 พันธุ์



ภาพที่ 4.23 การเจริญเติบโตหลังปลูก 12 สัปดาห์ หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ อุณหภูมิห้อง, อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส ของบัวดินพันธุ์ จำนวน 9 พันธุ์



ภาพที่ 4.24 การเจริญเติบโตหลังปลูก 20 สัปดาห์ หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ อุณหภูมิห้อง, อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส ของบัวดินพันธุ์ จำนวน 9 พันธุ์



ภาพที่ 4.25 การเจริญเติบโตหลังปลูก 32 สัปดาห์ หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ อุณหภูมิห้อง, อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส ของบัวดินพันธุ์ จำนวน 9 พันธุ์

4.3.4 คุณภาพดอกของบัวดิน จำนวน 8 พันธุ์

1. บัวดินพันธุ์ Bangkok yellow

- คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน ที่อยู่ในระหว่าง 212.60-224.00 วัน จำนวนดอกต่อต้นอยู่ระหว่าง 3.40-4.20 ดอก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกอยู่ระหว่าง 5.20-5.66 เซนติเมตร และความยาวก้านดอกอยู่ระหว่าง 24.13-25.50 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.99)

ตารางที่ 4.99 อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์ ของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก (ซม.)	ความยาวก้านดอก (ซม.)
1. อุณหภูมิห้อง	217.60	3.4	5.20	24.50
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	224.00	3.4	5.66	24.13
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	212.60	4.2	5.40	25.50
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	3.58	17.95	5.88	10.59

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

2. บัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเข้ท

- คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเข้ท หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน ที่อยู่ในระหว่าง 228.20-237.40 วัน จำนวนดอกต่อต้นอยู่ระหว่าง 3.40-4.20 ดอก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกอยู่ระหว่าง 4.40-4.75 เซนติเมตร และความยาวก้านดอกอยู่ระหว่าง 20.40-21.60 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.100)

3. บัวดินพันธุ์ โอลด์โรสริมตอย

- คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ โอลด์โรสริมตอย หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน ที่อยู่ในระหว่าง 228.20-237.40 วัน จำนวนดอกต่อต้นอยู่ระหว่าง 2.40-5.20 ดอก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกอยู่ระหว่าง 4.80-5.50 เซนติเมตร และความยาวก้านดอกอยู่ระหว่าง 22.30-23.20 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.101)

ตารางที่ 4.100 อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์ ของบัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเชื้อ

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวัน ตั้งแต่ปลูก- ดอกแรก บาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง ดอก (ซม.)	ความยาว ก้านดอก (ซม.)
1. อุณหภูมิห้อง	231.00	3.40	4.40	20.40
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	228.20	3.40	4.60	21.30
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	237.40	4.20	4.75	21.60
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	2.38	17.95	4.56	3.41

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

3. บัวดินพันธุ์ โอลด์โรสริมตอย

- คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ โอลด์โรสริมตอย หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน ที่อยู่ในระหว่าง 228.20-237.40 วัน จำนวนดอกต่อต้นอยู่ระหว่าง 2.40-5.20 ดอก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกอยู่ระหว่าง 4.80-5.50 เซนติเมตร และความยาวก้านดอกอยู่ระหว่าง 22.30-23.20 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.101)

ตารางที่ 4.101 อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์ ของบัวดินพันธุ์ โอลด์โรสริมตอย

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวัน ตั้งแต่ปลูก- ดอกแรก บาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง ดอก (ซม.)	ความยาว ก้านดอก (ซม.)
1. อุณหภูมิห้อง	237.40	3.20	4.80	23.20
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	232.80	5.20	5.00	22.30
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	228.20	2.40	5.50	22.40
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	3.17	2.54	8.58	2.64

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

4. บัวดินพันธุ์ Full moon

- คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Full moon หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบานที่อยู่ในระหว่าง 211.20-217.20 วัน จำนวนดอกต่อต้นอยู่ระหว่าง 4.20-6.20 ดอก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง

ดอกอยู่ระหว่าง 6.40-7.10 เซนติเมตร และความยาวก้านดอกอยู่ระหว่าง 17.10-17.80 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.102)

ตารางที่ 4.102 อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์ ของบัวดินพันธุ์ Full moon

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวัน ตั้งแต่ปลูก- ดอกแรก บาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง ดอก (ซม.)	ความยาว ก้านดอก (ซม.)
1. อุณหภูมิห้อง	217.20	4.20	6.40	17.10
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	212.60	6.20	7.10	17.80
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	211.20	4.80	6.90	17.60
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	4.80	26.97	7.47	4.11

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

5. บัวดินพันธุ์ Eastern pearl

- คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน ที่อยู่ในระหว่าง 200.80-215.80 วัน จำนวนดอกต่อต้นอยู่ระหว่าง 3.40-4.80 ดอก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกอยู่ระหว่าง 5.30-5.70 เซนติเมตร และความยาวก้านดอกอยู่ระหว่าง 20.40-23.40 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.103)

ตารางที่ 4.103 อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์ ของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวัน ตั้งแต่ปลูก- ดอกแรก บาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง ดอก (ซม.)	ความยาว ก้านดอก (ซม.)
1. อุณหภูมิห้อง	200.80	3.60	5.30	20.40
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	208.00	4.80	5.70	21.50
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	215.80	3.40	5.70	23.40
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	6.58	22.26	4.92	9.78

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

6. บัวดินพันธุ์ Crimson sunset

- คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน ที่อยู่ในระหว่าง 208.00-212.60 วัน จำนวนดอกต่อต้นอยู่ระหว่าง 2.40-3.80 ดอก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกอยู่ระหว่าง 5.50-5.80 เซนติเมตร และความยาวก้านดอกอยู่ระหว่าง 24.00-25.83 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.104)

ตารางที่ 4.104 อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์ ของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก (ซม.)	ความยาวก้านดอก (ซม.)
1. อุณหภูมิห้อง	212.60	2.40	5.75	24.00
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	208.00	3.80	5.80	25.00
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	208.00	2.60	5.50	25.83
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	2.83	32.93	4.89	4.93

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

7. บัวดินพันธุ์ Pride of Singapore

- คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Pride of Singapore หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน ที่อยู่ในระหว่าง 193.00-208.00 วัน จำนวนดอกต่อต้นอยู่ระหว่าง 3.40-4.60 ดอก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกอยู่ระหว่าง 4.60-5.00 เซนติเมตร และความยาวก้านดอกอยู่ระหว่าง 20.90-22.40 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.105)

ตารางที่ 4.105 อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์ ของบัวดินพันธุ์ Pride of Singapore

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวันตั้งแต่ปลูก-ดอกแรกบาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก (ซม.)	ความยาวก้านดอก (ซม.)
1. อุณหภูมิห้อง	195.60	3.80	4.70	22.40
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	208.00	4.60	5.00	21.00
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	193.00	3.40	4.60	20.90
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	9.43	24.56	12.11	12.26

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

8. บัวดินพันธุ์ Pink emerald

- คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Pink emerald หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งจำนวนวันตั้งแต่ปลูกลงถึงดอกแรกบาน ที่อยู่ในระหว่าง 135.20-174.80 วัน จำนวนดอกต่อต้นอยู่ระหว่าง 2.40-2.80 ดอก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกอยู่ระหว่าง 6.30-6.60 เซนติเมตร และความยาวก้านดอกอยู่ระหว่าง 16.20-20.30 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.106)

ตารางที่ 4.106 อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์ ของบัวดินพันธุ์ Pink emerald

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวันตั้งแต่ปลูกลงถึงดอกแรกบาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก (ซม.)	ความยาวก้านดอก (ซม.)
1. อุณหภูมิห้อง	135.20	2.60	6.60	20.30
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	174.80	2.80	6.30	16.20
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	135.20	2.40	6.40	19.90
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	30.48	33.68	11.17	21.54

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

9. บัวดินพันธุ์ Midas touch

- คุณภาพดอกของบัวดินพันธุ์ Midas touch หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งจำนวนวันตั้งแต่ปลูกลงถึงดอกแรกบาน ที่อยู่ในระหว่าง 225.00-226.80 วัน จำนวนดอกต่อต้นอยู่ระหว่าง 3.20-4.20 ดอก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอกอยู่ระหว่าง 5.70-6.30 เซนติเมตร และความยาวก้านดอกอยู่ระหว่าง 19.80-20.80 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.107)

ตารางที่ 4.107 อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์ ของบัวดินพันธุ์ Midas touch

กรรมวิธี	คุณภาพดอก			
	จำนวนวันตั้งแต่ปลูกลงถึงดอกแรกบาน (วัน)	จำนวนดอก (ดอก/ต้น)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก (ซม.)	ความยาวก้านดอก (ซม.)
1. อุณหภูมิห้อง	226.80	4.20	5.70	20.70
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	225.00	4.40	6.10	20.80
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	226.80	3.20	6.30	19.80
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	5.13	35.04	9.33	9.04

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

4.3.5 คุณภาพหัวพันธุ์หลังปลูกของบัวดิน จำนวน 9 พันธุ์

1. บัวดินพันธุ์ Bangkok yellow

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) ที่มีน้ำหนัก 43.96-48.72 กรัม น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว 7.26-8.88 กรัม จำนวนหน่อ 5.60-7.40 หน่อ และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ 21.85-23.82 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.108)

ตารางที่ 4.108 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Bangkok yellow

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
1. อุณหภูมิห้อง	48.72	8.04	6.60	22.80
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	43.96	7.26	5.60	21.85
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	46.12	8.88	7.40	23.82
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	14.06	20.96	21.46	5.00

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

2. บัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเข็ท

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ ไชยปราการชั้นเข็ท หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) ที่มีน้ำหนัก 23.08-28.36 กรัม น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว 4.70-6.02 กรัม จำนวนหน่อ 4.60-6.20 หน่อ และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ 20.27-21.63 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.109)

3. บัวดินพันธุ์ ไอลด์โรสริมดอย

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ ไอลด์โรสริมดอย หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) ที่มีน้ำหนัก 33.24-45.38 กรัม น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว 7.15-8.58 กรัม จำนวนหน่อ 6.00-7.00 หน่อ และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ 22.67-24.59 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.110)

ตารางที่ 4.109 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ ไชยปราการชั้นเชื้อ

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์รวม/ กอ (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนัก สดหัว พันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวน หน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง หัวพันธุ์ (มม.)
1. อุณหภูมิห้อง	23.08	4.70	4.80	20.27
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	24.02	5.92	4.60	21.63
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	28.36	6.02	6.20	21.11
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	34.39	23.10	30.81	8.13

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.110 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ โอเล่โรสริมดอย

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์รวม/ กอ (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนัก สดหัว พันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวน หน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง หัวพันธุ์ (มม.)
1. อุณหภูมิห้อง	38.26	8.58	6.00	24.59
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	33.24	7.15	6.20	22.67
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	45.38	8.52	7.00	24.31
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	22.93	12.11	11.76	6.61

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

4. บัวดินพันธุ์ Full moon

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Full moon หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิ
ต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อ
กอ (ใบ หัว ราก) ที่มีน้ำหนัก 30.98-37.66 กรัม น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว 9.10-11.36 กรัม จำนวน
หน่อ 2.40-3.60 หน่อ และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ 26.09-27.41 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.111)

ตารางที่ 4.111 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Full moon

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
1. อุณหภูมิห้อง	37.66	11.36	3.60	27.41
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	30.98	9.10	2.40	26.09
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	33.78	9.92	3.20	26.72
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	20.33	20.14	39.04	5.02

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

5. บัวดินพันธุ์ Eastern pearl

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Eastern pearl หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) ที่มีน้ำหนัก 50.70-52.78 กรัม น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว 5.74-6.66 กรัม จำนวนหน่อ 10.00-10.80 หน่อ และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ 20.90-21.79 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.112)

ตารางที่ 4.112 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Eastern pearl

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
1. อุณหภูมิห้อง	51.24	6.44	10.00	21.79
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	52.78	5.74	10.80	20.90
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	50.70	6.66	10.80	21.63
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	9.60	11.77	22.86	6.39

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

6. บัวดินพันธุ์ Crimson sunset

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Crimson sunset หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) ที่มีน้ำหนัก 44.74-55.62 กรัม น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว 4.44-5.22 กรัม จำนวนหน่อ 10.80-12.40 หน่อ และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ 17.58-18.82 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.113)

ตารางที่ 4.113 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Crimson sunset

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอ (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
1. อุณหภูมิห้อง	44.74	4.90	10.80	17.58
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	55.62	5.22	11.20	18.82
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	44.88	4.44	12.40	18.25
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	27.70	17.12	18.97	5.54

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

7. บัวดินพันธุ์ Pride of Singapore

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Pride of Singapore หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) ที่มีน้ำหนัก 27.80-43.02 กรัม น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว 6.76-7.80 กรัม จำนวนหน่อ 7.40-11.60 หน่อ และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ 23.26-23.96 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.114)

8. บัวดินพันธุ์ Pink emerald

- คุณภาพหัวพันธุ์หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Pink emerald หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) ที่มีน้ำหนัก 55.52-64.84 กรัม น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว 10.40-12.05 กรัม จำนวนหน่อ 8.60-9.40 หน่อ และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ 25.38-26.99 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.115)

ตารางที่ 4.114 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Pride of Singapore

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอก (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
1. อุณหภูมิห้อง	43.02	7.80	8.00	23.96
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	27.80	6.82	7.40	23.26
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	38.82	6.76	11.60	23.52
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	33.51	13.90	35.49	6.23

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ตารางที่ 4.115 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Pink emerald

กรรมวิธี	น้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม/กอก (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนักสดหัวพันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวนหน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ (มม.)
1. อุณหภูมิห้อง	55.52	10.76	8.60	26.44
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	59.90	10.40	9.20	25.38
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	64.84	12.05	9.40	26.99
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	16.39	12.06	22.78	3.85

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

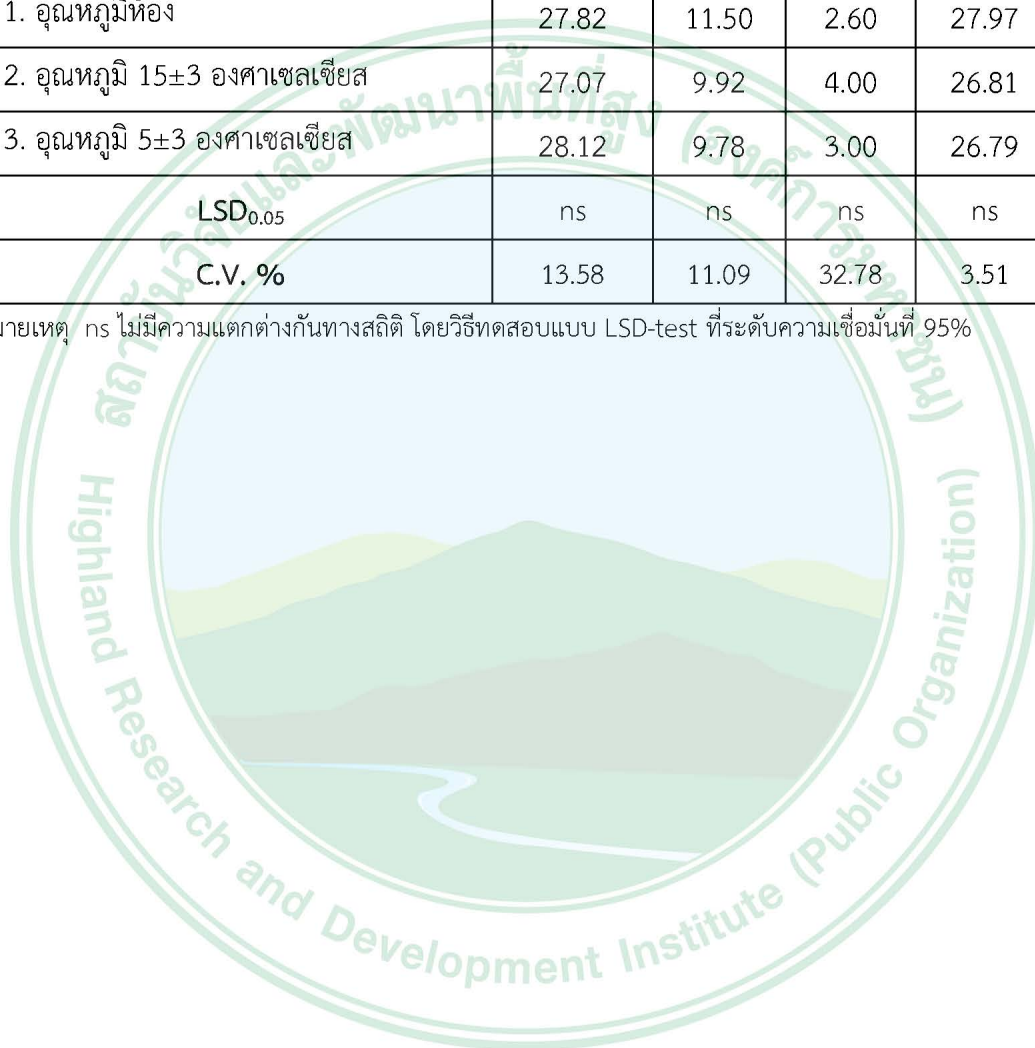
9. บัวดินพันธุ์ Midas touch

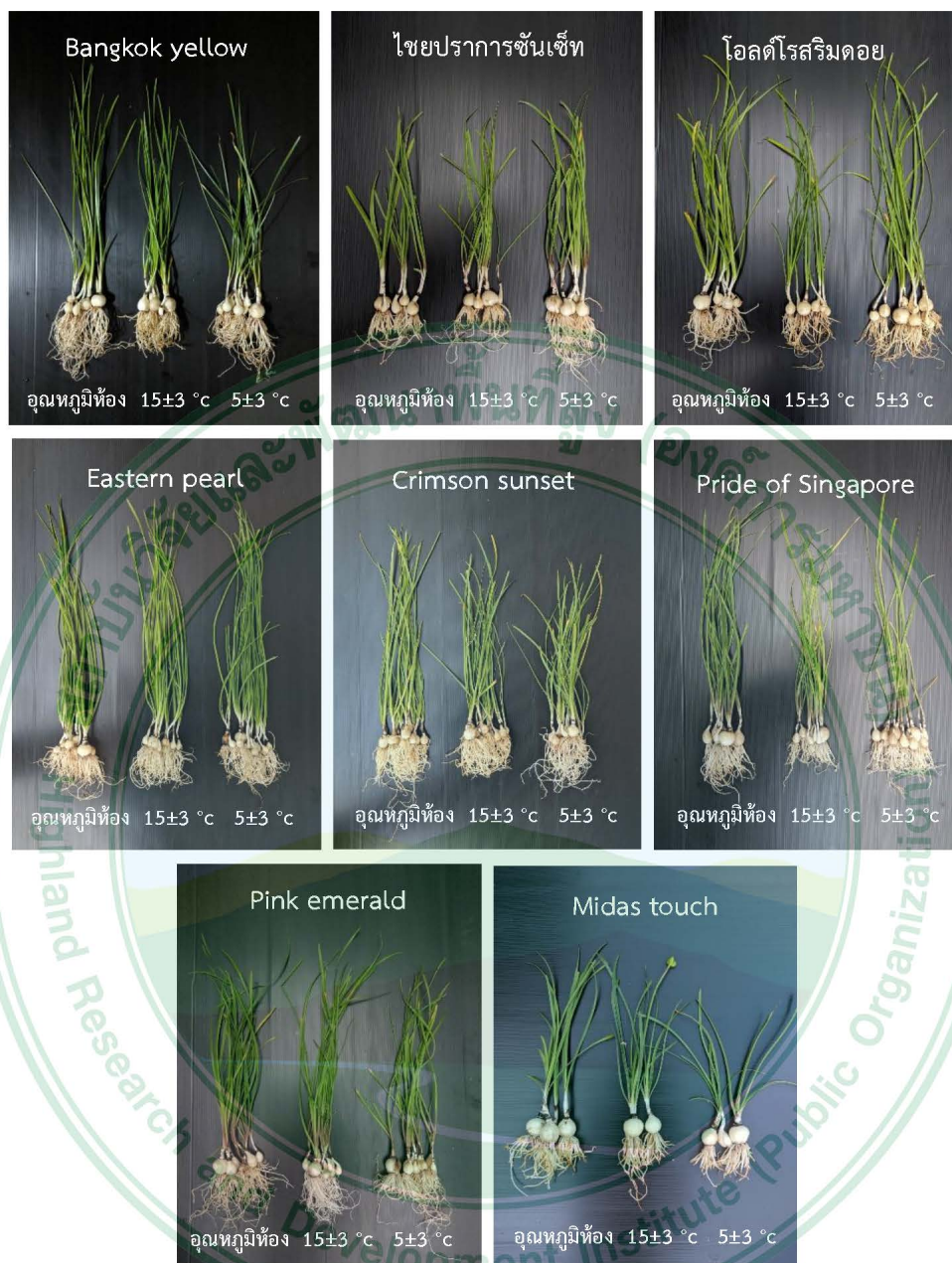
- คุณภาพหัวพันธุ์หลังปลูกของบัวดินพันธุ์ Midas touch หลังเก็บรักษาหัวพันธุ์ในอุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ เป็นเวลา 2 เดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติทั้งน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอก (ใบ หัว ราก) ที่มีน้ำหนัก 27.07-28.12 กรัม น้ำหนักสดหัวพันธุ์ต่อหัว 9.78-11.50 กรัม จำนวนหน่อ 2.60-4.00 หน่อ และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์ 26.79-27.97 มิลลิเมตร (ตารางที่ 4.116)

ตารางที่ 4.116 คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินหลังปลูกของพันธุ์ Midas touch

กรรมวิธี	น้ำหนักสด หัวพันธุ์รวม/ กอ (ใบ หัว ราก)(กรัม)	น้ำหนัก สดหัว พันธุ์/หัว (กรัม)	จำนวน หน่อ (หน่อ)	ขนาดเส้น ผ่าน ศูนย์กลาง หัวพันธุ์ (มม.)
1. อุณหภูมิห้อง	27.82	11.50	2.60	27.97
2. อุณหภูมิ 15±3 องศาเซลเซียส	27.07	9.92	4.00	26.81
3. อุณหภูมิ 5±3 องศาเซลเซียส	28.12	9.78	3.00	26.79
LSD _{0.05}	ns	ns	ns	ns
C.V. %	13.58	11.09	32.78	3.51

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยวิธีทดสอบแบบ LSD-test ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%





ภาพที่ 4.26 คุณภาพหัวพันธุ์บัตินหลังปลูก 32 สัปดาห์ ของบัตินพันธุ์ จำนวน 9 พันธุ์

บทที่ 5

วิจารณ์ผลการวิจัย

การทดลองที่ 1 การศึกษาวิธีการขยายพันธุ์บัวดินสำหรับเพิ่มปริมาณหัวพันธุ์

ผลของการศึกษาวิธีการขยายพันธุ์ในการเพิ่มปริมาณหัวพันธุ์บัวดิน พบว่า การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูก 36 สัปดาห์ของบัวดินพันธุ์ไชยปราการชั้นเซ็ทมีความสูงต้น 21.30 เซนติเมตร มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญกับกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) ที่มีความสูง 17.00 เซนติเมตร สำหรับบัวดินจำนวน 6 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Airie, Krakatua, Pride of singapore, โอลด์โรสริมตอย, Pink emerald และ Full moon พบว่า การเจริญเติบโตทางลำต้นหลังปลูก 36 สัปดาห์ ในกรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว มีความสูงต้นไม่แตกต่างจากกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม)

สำหรับจำนวนใบต่อดันของบัวดิน จำนวน 3 พันธุ์คือ พันธุ์ Krakatua, ไชยปราการชั้นเซ็ท และ Pink Emerald ในกรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัวมีจำนวนใบต่อดันมากกว่ากรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) คือ 25.00, 15.80 และ 12.20 ใบ ตามลำดับ และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีอื่น ยกเว้นพันธุ์ Pride of Singapore ในกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนใบต่อดันมากที่สุดคือ 16.75 ใบ และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีอื่น

จำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบาน พบว่า บัวดินจำนวน 6 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Krakatua, Pride of Singapore, ไชยปราการชั้นเซ็ท, โอลด์โรสริมตอย, Pink emerald และ Full moon ในกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบานน้อยที่สุด คือ 179.78, 181.56, 181.20, 184.86, 181.88 และ 186.89 วัน ตามลำดับ รองลงมาคือกรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัวและกรรมวิธีผ่าหัว 4 ขึ้นต่อหัว ยกเว้นบัวดินพันธุ์ Airie ในกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และกรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว มีจำนวนวันตั้งแต่ปลูกถึงดอกแรกบานเท่ากัน คือ 178 วัน และกรรมวิธีผ่าหัว 6 ขึ้นต่อหัว ไม่พบการเกิดดอกในบัวดินทั้ง 7 พันธุ์ สำหรับคุณภาพดอกของบัวดินทั้ง 7 พันธุ์ พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีจำนวนดอกต่อต้น เส้นผ่านศูนย์กลางดอกและความยาวก้านดอกมากที่สุด

คุณภาพหัวพันธุ์บัวดินพันธุ์ Krakatua และไชยปราการชั้นเซ็ท ในกรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม (ใบ หัว ราก) มากที่สุดคือ 61.34 และ 28.64 กรัม ตามลำดับและมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) สำหรับจำนวนหน่อของพันธุ์ Krakatua, ไชยปราการชั้นเซ็ท, โอลด์โรสริมตอย, Pink emerald และ Airie ในกรรมวิธีผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว มีจำนวนหน่อมากที่สุด คือ 10.20, 8.00, 7.60, 5.80 และ 3.80 หน่อ ตามลำดับ และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) สำหรับพันธุ์ Pride of singapore พบว่า กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) และการผ่าหัว 2 ขึ้นต่อหัว มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวม (ใบ หัว ราก) (30.75 และ 23.88 กรัม) และจำนวนหน่อ (8.16 และ 7.60 หน่อ) ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมและจำนวนหน่อมากที่สุด ในส่วนขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์บัวดิน 5 พันธุ์ในกรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) มีขนาดใหญ่ที่สุด คือ พันธุ์ Krakatua (25.73 มม.), โอลด์โรสริมตอย (25.15 มม.), Full moon (24.95

มม.), Airie (22.91 มม.) และ Pride of singapore (21.84 มม.) ตามลำดับ และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีอื่น นอกจากนั้น กรรมวิธีไม่ผ่าหัว (ชุดควบคุม) ในบัวดินทั้ง 7 พันธุ์ มีเปอร์เซ็นต์การงอกมากที่สุด คือ 100.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ กรรมวิธีผ่าหัว 2 ชั้นต่อหัว, กรรมวิธีผ่าหัว 4 ชั้นต่อหัว และผ่าหัว 6 ชั้นต่อหัว ตามลำดับ

จากผลการทดลองชี้ให้เห็นว่า จำนวนของชั้นต่อหัวที่ผ่ามีอิทธิพลต่อจำนวนหน่อ ซึ่งอาจเป็นเพราะการตัดแบ่งหัวชักนำให้ฮอร์โมนพืชขาดความสมดุล โดยเฉพาะฮอร์โมน auxin ที่สร้างบริเวณปลายยอดที่จะมีปริมาณลดลงเมื่อทำการตัดแบ่ง จึงทำให้ฮอร์โมน cytokinin มีปริมาณมากกว่าฮอร์โมน auxin และชักนำให้มีการสร้างหน่อที่ตาข้าง (Bopp and Jacob, 1986; Shimizu-Sato *et al.*, 2009; Su *et al.*, 2011) จากการรายงานของ Jamil *et al.* (2014) พบว่าเมื่อขนาดของซีกลดลง จะทำให้ความยาวและความกว้างของใบว่านสีที่ลดลงด้วย เช่นเดียวกับขนาดหัวลูกของว่านสีที่ค ที่มีขนาดเล็กลงเมื่อใช้ซีกที่มีขนาดเล็กลง (Kharrazi *et al.*, 2017) การศึกษาของวุฒิพงษ์ (2561) รายงานว่า การผ่าหัว 6 ส่วน โดยตัดปลายออกร้อยละ 25 ร่วมกับการชำในแนวตั้งในพันธุ์ Bangkok yellow มีผลให้สร้างหัวลูกต่อหัวแม่สูงที่สุด (2.70 หัวลูกต่อซีก) และมีการเจริญเติบโตอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับการศึกษาในพลับพลึงธาร พบว่าการผ่าเป็นการกระตุ้นให้มีการสร้างหัวย่อย เพิ่มขึ้นจากชั้นส่วนหัวนั้น (เอกรัฐวรรณ และคณะ, 2555)

การทดลองที่ 2 การศึกษาสูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและคุณภาพหัวพันธุ์บัวดิน

ผลของการศึกษาสูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและคุณภาพหัวพันธุ์บัวดิน จำนวน 8 พันธุ์ ได้แก่พันธุ์ Austratia candida, Krakatua, Crimson sunset, Eastern pearl, Bangkok yellow, Midas touch, ขาวหอม และ Heart throb พบว่า

ด้านคุณภาพหัวพันธุ์หลังปลูก พบว่า ในด้านน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) ของกรรมวิธีที่ 11 ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) ทำให้บัวดินพันธุ์ Heart throb, Midas touch และ Eastern pearl มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) มากที่สุด คือ 26.43, 16.13 และ 15.80 กรัม ตามลำดับ เช่นเดียวกับเส้นผ่านศูนย์กลางหัวของบัวดินพันธุ์ Midas touch, Austratia candida และ Eastern pearl มีขนาดใหญ่ที่สุด คือ 25.92, 22.28 และ 21.95 มม. ตามลำดับ รวมทั้งจำนวนหน่อของบัวดินพันธุ์ Bangkok yellow, Heart throb และ Eastern pearl ที่มีมากที่สุด คือ 5.67, 4.67 และ 3.67 หน่อ ตามลำดับ

จากผลการทดลองชี้ให้เห็นว่า สูตรปุ๋ยและอัตราการให้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพหัวพันธุ์ ซึ่งการให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และการให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) ทำให้บัวดินมีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) และจำนวนหน่อมากที่สุด การศึกษาของ Fodor *et al.* (1976) พบว่า การผสมระหว่างอัตราส่วน N:P:K (1:3:4) มีผลทำให้น้ำหนักหัวพันธุ์ Narcissus ดีที่สุด รัตนภรณ์ (2559) รายงานว่าอัตราการให้ปุ๋ยที่เหมาะสมต่อการผลิตลิ้นกล้วย คือ ความเข้มข้นของปุ๋ยที่ระดับ EC 1.0 mS/cm เป็นระดับที่เหมาะสม เนื่องจากทำให้ลิ้นกล้วยมีความสูงต้นและเส้นผ่านศูนย์กลางดอกไม่แตกต่างจากการได้รับความเข้มข้นของปุ๋ยที่ระดับ EC

1.5 mS/cm และยังสามารถคล้องกับการศึกษาใน Calla Lily ของ Scagel (2006) รายงานว่า หน่วยทดลองที่ใส่เชื้อราไมคอร์ไรซา *Glomus intraradices* มีผลให้จำนวนหน่อและน้ำหนักหัวพันธุ์เพิ่มขึ้น

การทดลองที่ 3 การศึกษาอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์บัวดิน

ผลของการศึกษาอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์บัวดิน ของพันธุ์บัวดินจำนวน 9 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Bangkok yellow, ไชยปราการชันเช็ด, โอลด์โรสริมตอย, Full moon, Eastern pearl, Crimson sunset, Pride of Singapore, Pink emerald และ Midas touch พบว่า

การเก็บรักษาหัวพันธุ์ที่อุณหภูมิ 5 ± 3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน ทำให้บัวดินพันธุ์ Pink emerald, Pride of Singapore, โอลด์โรสริมตอย และ Bangkok yellow มีน้ำหนักสดหัวพันธุ์มากที่สุด คือ 10.88, 7.26, 6.77 และ 5.95 กรัม และเส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์มากที่สุด คือ 25.57, 24.00, 22.54 และ 21.11 กรัม ตามลำดับ และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีเก็บรักษาหัวพันธุ์ที่อุณหภูมิห้อง

นอกจากนั้น การเก็บรักษาหัวพันธุ์ที่อุณหภูมิ 5 ± 3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน ทำให้บัวดินพันธุ์ไชยปราการชันเช็ด, Crimson sunset, Full moon, Pride of Singapore, โอลด์โรสริมตอย, Pink emerald, Eastern pearl และ Midas touch มีจำนวนวันที่ปลูกจนถึงออกน้อยที่สุด คือ 20.13, 30.26, 30.66, 32.73, 37.46, 40.00, 42.60 และ 43.20 วัน ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่าการเก็บรักษาหัวพันธุ์ที่อุณหภูมิห้อง ทำให้น้ำหนักสดหัวพันธุ์หลังเก็บรักษาน้อยกว่ากรรมวิธีที่เก็บหัวพันธุ์ที่อุณหภูมิ 15 ± 3 และ 5 ± 3 องศาเซลเซียส เนื่องจากอุณหภูมิต่ำจะช่วยชะลออัตราการหายใจของผลผลิตและรักษาคุณภาพของผลผลิต ช่วยลดกระบวนการต่างๆ ภายในผลผลิตให้เกิดช้าลง (จิรา, 2531) อุณหภูมิมีผลต่อกระบวนการเมแทบอลิซึมและปฏิกิริยาชีวเคมีที่เกิดขึ้นภายในเซลล์มีผลต่ออาหารสะสมภายในพืช ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาต่างๆ ของพืช (ลิลลี่, 2564) เมื่อพืชได้รับอุณหภูมิสูงทำให้มีอัตราการหายใจที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการทำงานของเอนไซม์เพิ่มขึ้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น หัวพันธุ์ถูกเก็บรักษาในสภาพอุณหภูมิต่ำจึงทำให้กระบวนการเมแทบอลิซึมและปฏิกิริยาชีวเคมีที่เพิ่มขึ้นภายในเซลล์ของพืชมีการทำงานน้อยลง จากการศึกษาของ Boyle and Stimart (1987) รายงานว่า การเก็บรักษาหัวพันธุ์ที่อุณหภูมิ 5-29 องศาเซลเซียส ทำให้หัวพันธุ์งอกเร็วและสม่ำเสมอ

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย

การทดลองที่ 1 การศึกษาวิธีการขยายพันธุ์บัวดินสำหรับเพิ่มปริมาณหัวพันธุ์

วิธีการขยายพันธุ์บัวดินพันธุ์ส่งเสริมเพื่อเพิ่มปริมาณหัวพันธุ์บัวดิน ของบัวดินพันธุ์ Airie, Krakatua, ไชยปราการชั้นแซ่ท, โอลด์โรสริมตอย, Pink emerald และ Full moon ควรใช้วิธีการตัดแบ่งโดยการผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว เนื่องจากมีจำนวนหน่อต่อชิ้นมากที่สุด คือ 3.80, 10.20, 8.00, 7.60, 5.80 และ 4.80 หน่อ และมีเปอร์เซ็นต์การงอกมากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ ขณะที่พันธุ์ Pride of Singapore ควรใช้วิธีการไม่ผ่าหัว และการผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว เนื่องจากมีจำนวนหน่อต่อชิ้นมากที่สุด คือ 8.16 และ 7.60 หน่อ ตามลำดับ ดังนั้นวิธีการเพิ่มปริมาณหัวพันธุ์บัวดินทั้ง 6 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Airie, Krakatua, ไชยปราการชั้นแซ่ท, โอลด์โรสริมตอย, Pink emerald และ Full moon ควรใช้วิธีการตัดแบ่งโดยการผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว และในพันธุ์ Pride of Singapore ควรใช้วิธีการไม่ผ่าหัว และวิธีการตัดแบ่งโดยการผ่าหัว 2 ชิ้นต่อหัว

การทดลองที่ 2 การศึกษาสูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและคุณภาพหัวพันธุ์บัวดิน

สูตรปุ๋ยและอัตราที่เหมาะสมของบัวดินจำนวน 8 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Austratia candida, Krakatua, Crimson sunset, Eastern pearl, Bangkok yellow, Midas touch, ขาวหอม และ Heart throb คือ การให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) และให้ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซารองกันหลุม+ให้ปุ๋ยสูตร 10-20-30 (EC 1.9 mS/cm) (100 mL/กระถาง) เนื่องจากมีน้ำหนักสดหัวพันธุ์รวมต่อกอ (ใบ หัว ราก) และมีจำนวนหน่อต่อต้นมากที่สุด

การทดลองที่ 3 การศึกษาอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์บัวดิน

อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเก็บรักษาหัวพันธุ์บัวดิน คือ การเก็บรักษาหัวพันธุ์ที่อุณหภูมิ 5 ± 3 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 เดือน เนื่องจากส่งผลทำให้คุณภาพหัวพันธุ์บัวดิน จำนวน 9 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Bangkok yellow, โอลด์โรสริมตอย, Eastern pearl, Crimson sunset, Pride of Singapore, Pink emerald และ Midas touch หลังเก็บรักษามีน้ำหนักสดหัวพันธุ์ เส้นผ่านศูนย์กลางหัวพันธุ์มากที่สุด และมีจำนวนวันเฉลี่ยตั้งแต่ปลูกจนถึงออกเร็วที่สุด คือ 20.60, 37.46, 42.60, 30.26, 32.73, 40.00 และ 43.20 วัน ตามลำดับ